

Jaarverslag 2009

Scholengemeenschap voor Voortgezet Vrije Schoolonderwijs

Vestiging Stichtse Vrije School te Zeist

Vestiging Novalis College te Eindhoven

Vestiging Karel de Grote College te Nijmegen

Inhoud

1.	Voorwoord	4
2.	Waar staan we voor?	5
3.	Onderwijs	6
	3.1. SVS Middenbouw.....	6
	3.2. NC Middenbouw.....	6
	3.3. KGC Middenbouw.....	7
	3.4. SVS Vmbo.....	7
	3.5. NC Vmbo.....	8
	3.6. KGC Vmbo.....	9
	3.7. SVS Craft and Arts stroom.....	9
	3.8. NC Praktische Stroom.....	10
	3.9. KGC Praktische stroom.....	10
	3.10. SVS Tobiasstroom.....	11
	3.11. NC Integratieklas De Blauwe Bloem.....	11
	3.12. SVS Havo en vwo.....	12
	3.13. NC Havo en vwo.....	13
	3.14. KGC Havo en vwo.....	14
	3.15. KGC 'Zelfstandigheid van leerlingen / aanval op de lesuitval'.....	14
	3.16. KGC Verbetering taal- en rekenprestaties.....	15
4.	Zorgstructuur	16
	4.1. SVS Zorg.....	16
	4.2. NC Zorg.....	16
	4.3. KGC Zorg.....	17
5.	Kwaliteitszorg	18
	5.1. SVS Kwaliteitszorg.....	18
	5.2. NC Kwaliteitszorg.....	18
	5.3. KGC Kwaliteitszorg.....	19
6.	Horizontale verantwoording	20
	6.1. SVS Jaarverslag ouderplatform.....	20
7.	Mensen	21
	7.1. Personeelsbestand.....	21
	7.2. Personeelsbeleid.....	22
	7.3. SVS Personeel.....	23
	7.4. NC Personeel.....	23
	7.5. KGC Personeel.....	24
8.	Medezeggenschap	26
	8.1. SVS Medezeggenschap.....	26
	8.2. NC Medezeggenschap.....	26
	8.3. KGC Medezeggenschap.....	27
9.	Huisvesting	28
	9.1. SVS Huisvesting.....	28
	9.2. NC Huisvesting.....	28
	9.3. KGC Huisvesting.....	28

10.	Organisatie	29
11.	Financiën	30
	11.1. Samenvatting en analyse jaarrekening 2009	30
	11.2. SVS Financiën	31
	11.3. NC Financiën	31
	11.4. KGC Financiën	31
	Bijlage 1: Strategisch beleidsplan	34
	Bijlage 2: Leerlingen per leerjaar en opleiding	36
	Bijlage 3: Examenresultaten	37
	Bijlage 4: Opbrengstenkaarten inspectie 2009	38
	Bijlage 5: Gegevens personeel	41
	Bijlage 6: Gegevens scholengemeenschap en vestigingen	41
	Bijlage 7: Jaarverslag raad van toezicht over 2009	42
	Bijlage 8: Verklarende woordenlijst	43

1. Voorwoord

In dit jaarverslag verantwoorden we onze inspanningen om met 260 medewerkers van de drie vestigingen van de scholengemeenschap, de Stichtse Vrije School in Zeist (SVS) met afdeling Tobiasstroom (TS), het Novalis College in Eindhoven (NC) en het Karel de Grote College in Nijmegen (KGC) voor 1750 leerlingen onderwijs te verzorgen.

Dit verslag is het integrale jaarverslag met algemene informatie en informatie van elke vestiging. Elke vestiging heeft een eigen uittreksel van het jaarverslag met de algemene en de vestigingsspecifieke informatie. Die kunt u vinden op de eigen website van de vestiging (www.svszeist.nl, www.novalis.nl, www.kgcnijmegen.nl).

Het jaarverslag over het onderwijs is onderverdeeld in hoofdstukken over de verschillende afdelingen van de school: de middenbouw (de eerste twee gemengde leerjaren), het vmbo (leerjaar 3 en 4 vmbo-t), de praktische stroom (leerjaar 1 tot en met 4 vmbo-t met een praktische inslag), de Tobiasstroom (de afdeling leerwegondersteunend onderwijs van de Stichtse Vrije School), de Integratieklas de Blauwe Bloem (een pilot waarin zeer moeilijk lerende kinderen onderwijs volgen aan het Novalis College) en tenslotte het havo en vwo (leerjaar 4 tot en met 5/6).

Dit jaarverslag bevat een samenvatting van de jaarrekening. Op verzoek zend ik u de volledige jaarrekening digitaal toe.

F.L.Ebskamp
bestuurder

2. Waar staan we voor?

“Men dient niet te vragen: ‘wat moet de mens weten en kennen voor de bestaande sociale orde? Maar: wat is in de mens in aanleg aanwezig en wat kan in hem ontwikkeld worden? Dan zal het mogelijk zijn de sociale orde steeds nieuwe krachten toe te voeren uit de opgroeiende generatie. Dan zal altijd datgene in die orde leven wat de tot haar toetredende volledige mensen ervan maken; daarentegen zal niet van de opgroeiende generatie gemaakt worden wat de bestaande sociale organisatie ervan wil maken.”

Rudolf Steiner

De inspiratie van ons vrijeschoolonderwijs vindt zijn oorsprong in inzichten van de grondlegger van de antroposofie, Rudolf Steiner, die we in de dagelijkse ontmoeting met onze leerlingen, met de samenleving en met andere inspiratiebronnen voortdurend willen toetsen en verder ontwikkelen. Tegelijk kent onze pedagogie een onvervreembare kern: de gedachte dat iedere mens zijn eigen unieke levensweg gaat en dat hij zich daarbij laat leiden door allerlei motieven, vaak zonder zich daarvan bewust te zijn. Ons onderwijs wil de opgroeiende mens helpen om deze motieven te verhelderen en te ontwikkelen. Alleen wanneer ons onderwijs volop aandacht besteedt aan de onderlinge samenhang tussen materiële, ideële en sociale motieven (de eigen idealen, het innerlijke richtingsgevoel, de behoefte ‘ertoe te doen’ en voor anderen iets te betekenen, etc.) zal de leerling met enthousiasme aan de slag gaan. Dan worden in de leerling voornemens voor de toekomstige samenleving gewekt.

3. Onderwijs

3.1. SVS Middenbouw

In de middenbouw is verder gewerkt aan het in schooljaar 2008/2009 gestarte project doorlopende leerlijnen Nederlands en wiskunde. Dit project werd ook dit jaar begeleid door de landelijke begeleidingsdienst voor vrijescholen. De tweede fase verliep door diverse ontwikkelingen en wijzigingen van taken binnen het team minder voorspoedig dan gehoopt, maar is na een zwakke start aan het begin van schooljaar 2009/2010, met extra inzet van deelnemers en een ruime reservering van overlegtijd hernieuwd opgepakt. Het streven is nu om in de eerste helft van 2010 een concrete aanpak van afstemming en differentiatie in ten minste deze twee leergebieden te hebben uitgewerkt. Voor het vak Engels zijn we inmiddels begonnen met het ontwikkelen van een schooleigen lesmethode die voldoende mogelijkheden voor een persoonlijke aanpak en niveaudifferentiatie zal bieden.

In de twee reguliere wekelijkse vergaderingen van het middenbouwteam is het afgelopen jaar veel tijd besteed aan kinder- en klassenbesprekingen en de begeleiding van leerlingen met een specifieke zorgvraag. Ook hier zijn de toename van de sociaal-emotionele problematiek en de veranderende omgangsvormen een regelmatig punt van aandacht geweest. Het zorgteam werd hierbij nauw betrokken.

3.2. NC Middenbouw

In het schooljaar 2009/2010 is de middenbouw anders van start gegaan dan in de jaren daarvoor. Er was voor het eerst sinds jaren geen structurele wekelijkse middenbouwvergadering meer. Ook de functie van middenbouwcoördinator hebben we niet opnieuw ingevuld, vanwege een aangepaste schoolorganisatie.

De aandacht voor de zaken in de middenbouw hebben we verdeeld over verschillende personen die in de beleidsgroep zitten met elk hun eigen taakgebied, zoals doorlopende leerlijnen, determinatie en aanname. De vorig jaar gestarte jongere leraren zijn grotendeels gebleven. Deze jonge mensen vallen op door hun heel eigen manier van omgang met de jeugd. Ze staan dicht bij de leerlingen en hebben een vlotte en directe manier van communiceren, overigens ook naar collega's.

Het project 'de onderzoekers' is dit jaar verder doorgegaan, na een tijd van moeizaam experimenteren. De eerste resultaten stemmen hoopvol: tijdens diverse periodes hebben leerlingen in de eerste twee leerjaren ervoor gekozen om op vrijwillige basis een onderdeel van de lesstof te verdiepen en daarvan verslag te doen en zo mogelijk een presentatie te geven.

In de projectweken werden voor de eerstejaarsleerlingen verschillende thema's gekozen, voor de tweedejaarsleerlingen viel de keuze op 'wonen'. De lessen stonden drie weken lang in het licht van deze thema's.

Wij zijn in dit schooljaar meer gestructureerd gaan beoordelen op niveau: de leerling gaat een heel traject dat tot een heldere determinatie in klas 8 moet leiden. Op die manier helpen wij de leerling om zicht te krijgen op de eigen ontwikkeling en op het eigen prestatiepeil, maar ook op de richting die deze leerling in het vervolg gaat vanaf begin klas 9. Voor de leraren is dit nog even wennen, maar klas 8 moet dit jaar beter gedetermineerd zijn dan in de jaren hiervóór. Dit leren beoordelen, teambreed, is voor volgend jaar een belangrijk scholingsonderwerp.

De integratielessen voor leerlingen van de Blauwe Bloem, krijgen steeds beter vorm. De integratieleraren worden nu een aantal keren geschoold in de problematiek die zij kunnen tegenkomen bij het integreren van de Blauwe Bloem leerlingen met name bij de praktische vakken. Dit proces vroeg een zeer zorgvuldige begeleiding. Verder heeft elke leerling van de Blauwe Bloem een buddy: deze buddy's zijn middenbouw- of bovenbouwleerlingen en ook zij worden gecoached om op een verantwoorde wijze met deze leerlingen om te gaan.

Dit jaar is het derde jaar van de praktische stroom: er is een mooie 7e klas gestart, onder leiding van een gedreven leraar. De leerlingen van de 8e klas hebben in de loop van het jaar een mentorwisseling beleefd vanwege het vertrek van hun mentor. De leerlingen, die op basis van meer individuele begeleiding hun weg door de school gaan, hebben een andere indeling van de schooldag dan de reguliere leerlingen: de dag begint met twee uren 'werken met de handen'. Er is een begeleidingsuur waarin de leerlingen werken aan hun eigen deel van het portfolio dat hun bagage gaat vormen bij een goede overstap naar het mbo.

Naar het inspectiebezoek in december en de cijferanalyse van de ce- en se-cijfers, werd duidelijk dat we op een doortastende manier met de leerlijnen van klas 7 t/m 12 aan de slag moeten om de leerlingen van alle niveaus (praktische stroom, vmbo-t, havo en vwo) op hun eigen niveau te kunnen onderwijzen vanaf klas 7. We hebben een werkgroep gevormd om het hele traject te bekijken en aan te passen.

Het personeel in de middenbouw werkte met groot enthousiasme. De nieuwe leerlingen zochten onze school vanwege de open sfeer en omdat er zoveel 'andere' (doe-) lessen worden gegeven. Verder ook omdat men op onze school het gevoel heeft dat men mag zijn wie men is.

3.3. KGC Middenbouw

De instroom van nieuwe leerlingen stagneert, al is deze stagnatie voorlopig tijdelijk te noemen. Er zijn demografische factoren in het spel: in de gehele regio is geen toename van brugklasleerlingen, terwijl er wél een vo-school in de Waalsprong is bijgekomen. Daarnaast neemt de instroom vanuit onze onderbouw af, vanuit sommige scholen zelfs drastisch.

In schooljaar 2009/2010 waren er daarom voor het eerst sinds jaren 'slechts' drie reguliere 7e klassen, naast de gebruikelijke klas met praktische stroom-leerlingen. Tijdens schooljaar 2009/2010 heeft de vestiging uitvoerig actie ondernomen om de instroom ten positieve te beïnvloeden. Zo is de informatie, die op de onderwijsmarkten wordt gegeven, gestroomlijnd door een aantal goed waarneembare kenmerken te benoemen waarmee onze school zich onderscheidt van andere scholen. Daarnaast is een aantrekkelijke brugklasgids voor leerlingen uit groep 7 en 8 vormgegeven. Verder is de groep leraren die voorlichting geeft aan aanstaande brugklassers, uitgebreid om daarmee een groter bereik te kunnen realiseren.

De verhouding tussen de leerlingen die geen primair vrijeschoolonderwijs gevolgd hebben, en zij die dat wel hebben gedaan, verandert steeds meer: de eerste beginnen langzaam de overhand te hebben. Door deze veranderde verhouding werd de diversiteit groter; toch ontstonden er goed hanteerbare, harmonieuze lesgroepen. De vestiging heeft de praktijk van screening van kennis, vaardigheden en leervermogens onverminderd ingezet om deze diversiteit goed in beeld te krijgen en waar nodig acties in te zetten (remedial teaching, huiswerkbegeleiding, nader onderzoek door een expert, etc.).

Om de inzet en betrokkenheid van leraren in de klassen 7 en 8 goed op elkaar af te stemmen, heeft de vestiging het gesprek over de vorming van een middenbouwteam nieuw leven ingeblazen. Dit gesprek zal nog wel enige tijd worden voortgezet, mede omdat dit ook consequenties kan hebben voor de rest van de school. Als vingeroefening had afgelopen jaar een kleinere groep leraren dan voorheen vaker overleg over hoe het in de middenbouwklassen gaat. De vestiging ging daarmee op weg naar een kernteam.

Tenslotte: vanuit de kwaliteitsgelden zijn extra lessen 'rekenen' geroosterd. Alle 7e klassen namen hieraan deel.

3.4. SVS Vmbo

In schooljaar 2008/2009 is voor de tweede keer het eindexamen vmbo-t voor de gehele lesgroep afgenomen in de 10e klas. Alle zestien leerlingen zijn geslaagd. Twaalf van de leerlingen zijn doorgestroomd naar het havo-examentraject in de 11e klas op de Stichtse, de overige vier leerlingen hebben hun schoolloopbaan vervolgd aan een mbo of vavo. De centraal examenresultaten waren gemiddeld op het landelijke niveau.

De discrepantie tussen schoolexamen- en centraalexamenresultaten voor de vakken Engels en Nederlands was groter dan gewenst. Het komende jaar zullen we meer aandacht aan de voorbereiding op het centraal examen schenken om dit verschil te verkleinen.

Het ontwikkelingsproject vmbo-t is dit jaar voortgezet. Onder begeleiding van het CINOP hebben we gewerkt aan een voor deze leerlingengroep passende eigen aanpak. Conform het schoolplan is het doel hiervan om de vmbo-stroom binnen de school een herkenbare eigen kleur en werkwijze te geven om daarmee het onderwijs kwalitatief te verstevigen. De eerste werkresultaten zijn positief; er zijn goede vakoverstijgende projecten ontwikkeld die enthousiasmerend waren voor zowel leerlingen als leraren. Het project wordt ook in het komende jaar gecontinueerd.

3.5. NC Vmbo

Om daadwerkelijk te komen tot een verbetering en een volwaardig vmbo-t-leerplan is de school in augustus 2009 gestart met een aparte klas voor vmbo-t-leerlingen vanaf klas 9. Daarmee hebben we het heterogene hoofdonderwijs vanaf het derde jaar vaarwel gezegd.

In december 2008 bezocht de ivo-visitatiecommissie de school. De conclusie was dat de school op een goede wijze omgaat met de inrichting van het ivo-vmbo-t. Het niveau werd als goed beoordeeld, en ook het plan om de vmbo-t-leerlingen als aparte klas samen te voegen werd enthousiast ontvangen.

Om te komen tot de vorming van deze klas is een determinatietraject vooraf gegaan. Daaruit bleek dat, om te komen tot een goede objectieve determinatie, een verbetering van het toetsings- en beoordelingsbeleid een speerpunt moet zijn voor de nabije toekomst. Ook ontwikkelen we, in navolging van de bovenbouw, een overgangprotocol, waardoor er duidelijke eisen worden gesteld aan de verschillende niveaus. Ook de mogelijkheid om te doubleren zal in de middenbouw bepaald worden.

In augustus 2009 is de nieuwe vmbo-t-klas na een korte gewenningsperiode een echte klas geworden, waar duidelijk beter op niveau les gegeven kan worden.

Het is duidelijk dat deze groep om een andere aanpak vraagt. Een strakke begeleiding rondom het maken van huiswerk en de gedragsnormen blijven voorlopig nog een aandachtspunt. Om voor de toekomst te zorgen dat huiswerk- en gedragsnormen meer in het gewoonteleven gaan zitten, is dit schooljaar begonnen met een pilot voor een leerling-volgboekje waarin leraren opmerkingen kunnen zetten over de inzet en het gedrag. Als dit naar tevredenheid werkt zullen we dit in het schooljaar 2010/2011 definitief invoeren.

Vmbo-t-leerlingen vragen om leraren die goed in staat zijn om met een duidelijke didactische aanpak een prettig pedagogisch klimaat te scheppen. Een aantal leraren geeft eerlijk aan zich bij deze klas minder thuis te voelen, maar ook een groot aantal leraren ziet het als een positieve uitdaging om les te geven aan deze groep.

We hebben voor het eerst vaste LOB-lessen (Loopbaan- en Oriëntatie op Beroep) ingevoerd in leerjaar 3 vmbo t (klas 9) om te komen tot een goede vakkenpakket/sectorkeuze.

In juni 2009 was de eerste echte eindreis voor de vmbo-t-kandidaten een groot succes. We zijn met 27 leerlingen naar Berlijn gegaan en dit zal ook dit jaar herhaald worden.

In het school jaar 2008/2009 zijn 27 leerlingen opgegaan voor het vmbo-t /ivo-examen en hiervan zijn er 26 geslaagd.

3.6. KGC Vmbo

We hebben in 2008 onderzoek gedaan naar de mate waarin onze vmbo-leerlingen zich tevreden voelen met het onderwijs. Dat onderzoek kwam voort uit een al langer bestaand vermoeden dat ons onderwijs onvoldoende 'past' bij de vmbo'er (en meer havo-vwo-gericht lijkt). Daaruit is het project 'Beter vmbo' ontstaan (projectleider: Wanda Kasbergen). De projectgroep, die hiermee aan de slag is gegaan, heeft in een algemene strategische vergadering aan het personeel het besluit voorgelegd, om vanaf de start van klas 9 met een aparte vmbo-t-stroom te gaan werken (met inbegrip van het hoofdonderwijs en de praktisch-kunstzinnige vakken). Aan de projectgroep werd het advies gegeven, om ook in de vaklessen van klas 8 de niveaudifferentiatie (binnen het klasverband) steviger vorm te geven. Daarnaast constateerde men, dat de afsplitsing van vmbo-t'ers ook gevolgen heeft voor de havo-vwo-stroom, alleen al getalsmatig.

Aan de ouderkring is dit besluit eveneens voorgelegd. Na de bekrachtiging van het besluit door de bestuursraad ging de projectgroep aan de slag met de verdere inhoudelijke en pedagogische inrichting van deze 'nieuwe' stroom. Het is de bedoeling dat in september 2011 voor de eerste keer met een 9e klas vmbo-t gewerkt wordt.

Bij de afsluiting van hun schoolloopbaan gingen – zoals gebruikelijk – vmbo'ers en leerlingen van de praktische stroom in juni gezamenlijk op kunstreis naar Praag.

Wederom vervolgde het merendeel van de vmbo'ers zijn loopbaan in het havo op onze vestiging. De toelatingscriteria, op grond waarvan leerlingen aan het havo kunnen beginnen, zijn steeds betrouwbaarder aan het worden, gelet op de slaagpercentages (in schooljaar 2008/2009 slaagde 97% van de vmbo-t-kandidaten).

De vestiging doet nog weinig stelselmatig onderzoek naar uitstroom en succes in het vervolgonderwijs. In het algemeen bestaat het beeld dat de meesten van onze uitstromende vmbo'ers in het mbo hun onderwijs vervolgen tot aan een kwalificatie.

Een bijzondere ontwikkeling is de volgende. De ontheffing, op basis waarvan vrijeschoolleerlingen slechts in twee vakken centraal schriftelijk eindexamen doen (en de rest in de vorm van ivo-proeven), loopt geleidelijk per schooljaar 2013/2014 af; dat is het eerste jaar dat centraal examen in het vak wiskunde wordt gedaan. Uiteindelijk zullen in 2017 alle vakken een centraal schriftelijk examen kennen. Dat heeft consequenties voor de wijze waarop vmbo-t-leerlingen zich voorbereiden op hun examinering: er zal meer gereguleerd, meer gecontroleerd moeten worden en de ruimte die leerlingen hebben om hun eigen tempo en vaardigheden in te zetten, zal enigszins verminderen. De vestiging is begonnen met de leerplanconsequenties van deze ontwikkeling in beeld te brengen en daarop acties te ondernemen.

3.7. SVS Craft and Arts stroom

In schooljaar 2009/2010 is gestart met een eerste klas van een op te bouwen praktische stroom. In de loop van de jaren is geconstateerd dat wij voor een deel van de leerlingen die zich bij onze school aanmeldden geen passend onderwijs konden bieden, terwijl zij wel graag (veelal in vervolg op het onderwijs aan een vrijeschool onderbouw) voortgezet vrijeschoolonderwijs wilden volgen. Deze leerlingen konden vaak niet goed overweg met het tempo en de werkwijze die in de grote, heterogene klassen gebruikelijk zijn. Zij willen de lesstof vooral op een concrete, praktische wijze ervaren en hebben een nog grotere behoefte aan samenhang en eenduidigheid dan andere leerlingen.

Een groep ouders en onderwijzers uit de regio heeft in de afgelopen jaren onder de werktitel School voor Craftmanship & Art gewerkt aan de mogelijkheid om ook voor een deel van deze leerlingen passend, algemeen vormend praktisch vrijeschoolonderwijs te kunnen bieden.

In schooljaar 2008/2009 zijn deze ideeën in samenwerking met de Stichtse Vrije School verder uitgewerkt en is besloten om per augustus 2009 op de Stichtse met een praktische stroom te beginnen. In deze stroom ligt het accent nog meer dan in het 'reguliere' vrijeschoolonderwijs op het 'leren door te doen'. Een speciaal

team van leraren en onderwijskundigen is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van deze praktische leer- gang, die uiteindelijk vier leerjaren zal omvatten. Bij deze ontwikkeling wordt ook dankbaar gebruik gemaakt van de expertise die op verschillende andere vrijescholen beschikbaar is op basis van vele jaren ervaring met praktische stromen.

De eerste 7e klas van de praktische stroom omvat 21 leerlingen. Een deel van de praktische projecten heeft plaatsgevonden op de locatie aan de Choisyweg, waar veel ruimte beschikbaar was.

3.8. NC Praktische Stroom

In augustus 2008 zijn we gestart met een Praktische Stroom; binnen de school beter bekend als de D klassen.

De huidige 7e klas telt zestien leerlingen, de 8e klas veertien en de 9e klas acht. Deze leerlingen ontmoeten de wereld veel meer vanuit hun ervaring en beleving. Zij leren gemakkelijker door te doen, te werken en te ervaren en gebruiken vooral hun praktische en sociale intelligentie. We bieden hiermee onderwijs aan een groep leerlingen die we voorheen niet konden bedienen.

Leerjaar 7 en 8 staan in het teken van 'binnenkomen', ontdekken en vertrouwen creëren. De leerlingen krijgen de kans zichzelf en hun interesses in eigen tempo te ontwikkelen. Rapportage vindt plaats met woordbeoordelingen en op basis van prestaties, ontwikkeling en houding.

Leerjaar 9 en 10 staan veel meer in het teken van 'hoe sta ik in de wereld', 'wat vindt de wereld van mij' en 'wat vind ik van de wereld'. In deze leerjaren gaan de leerlingen drie keer per jaar op stage. Vanaf klas 9 maken we zoveel mogelijk aan de leerlingen zichtbaar op welk niveau zij werken.

Aandachtspunten voor dit schooljaar zijn: de stages, koppeling tussen het praktische en hoofdonderwijs, niveaubepalingen en differentiatie.

Voor de stages in klas 9 hebben we gekozen om de leerlingen drie keer twee weken (in plaats van drie keer drie weken) op stage te laten gaan. Zodoende kunnen zij ook meedoen aan de toetsweken. Deelname aan deze weken achten wij van belang voor het oefenen aan de competentie organiseren en plannen.

De koppeling tussen het praktijk- en hoofdonderwijs is al meer gaan leven onder de leraren. Toch zullen we in het komende schooljaar hier nog aan werken om vooral te onderzoeken wat goed en minder goed gewerkt heeft.

De niveaubepalingen blijken voor veel vakken nog een lastige kwestie. Dit heeft ook te maken met de moeilijkheden bij differentiatie. We moeten kijken naar passende methodes bij de vaklessen. Voor Nederlands en Engels is dit inmiddels duidelijk, de andere vakken zijn daarin nog zoekende.

3.9. KGC Praktische stroom

Onze vierjarige Praktische Stroom bevindt zich in een fase van consolideren, al blijft de vernieuwingskracht van het lerarenteam van de Praktische Stroom bijzonder. Ook afgelopen jaar was een rustig jaar, hoeveel extra aandacht de leerlingen soms ook vroegen. Het relatief kleine onderwijsteam zorgde ervoor dat het onderwijs goed verliep. Een bijzondere plaats is daarbij al enige jaren toegedacht aan de opbouw van vaardigheden en zelfredzaamheid: vanaf het eerste leerjaar staan steeds andere vaardigheden centraal, waarin leerlingen oefenen en waarop zij leren reflecteren.

Met name de inrichting van het vierde leerjaar gaat steeds meer in de richting van een trotse vrijeschool-afsluiting: presentaties van het sectorwerkstuk, biografieperiode, kunstreis, diverse stages. De leerlingen van de Praktische Stroom verlaten zelfbewust en tevreden onze school.

Na afronding van de Praktische Stroom komen de meeste leerlingen terecht in het mbo, op het niveau dat de school hun adviseert. Het gaat daar (meestal) goed: vrijwel alle leerlingen leren voorspoedig door tot aan hun startkwalificatie.

3.10. SVS Tobiasstroom

De Tobiasstroom is onderdeel van een kleine schoolgemeenschap aan de Lorentzlaan in Zeist, waar al ruim 23 jaar onderwijs wordt verzorgd voor leerlingen in de leeftijd van zes tot achttien jaar oud. Deze locatie biedt plaats aan twee afdelingen, namelijk de school voor het primair onderwijs en de afdeling voor het voortgezet onderwijs. De Tobiasstroom verzorgt het voortgezet onderwijs en is sinds 2002 een lwoo-afdeling van de Stichtse Vrije School. De Tobiaschool is een zelfstandige school voor speciaal basisonderwijs (sbo). Onder leiding van de Schoolbegeleidingsdienst is in 2009 met succes gewerkt aan de vorming van twee onafhankelijke onderwijseenheden voor deze twee aparte categorieën van leerlingen. Dit jaar stond daarmee in het teken van de ontvlechting en verzelfstandiging van de Tobiasstroom (lwoo-afdeling) ten opzichte van de Tobiaschool (sbo-school). Het oude samenwerkingsmodel bleek in de afgelopen jaren niet langer goed te functioneren.

De Commissie van Begeleiding is vanuit bovenstaande visie opgesplitst. Vanaf 1 januari 2009 zijn er twee CvB-vergaderingen: een onder- en een bovenbouwvergadering. Aan de CvB-vergadering is vanaf die datum tevens een vaste secretaris toegevoegd, die verantwoordelijk is voor de verslaglegging.

In 2009 vond de implementatie plaats van het model van cyclische handelingsplannen. In dit model worden halfjaarlijks de resultaten besproken in relatie tot de eerder gestelde handelingsdoelen. Afhankelijk van de resultaten worden de doelen gehandhaafd, bijgesteld, en/of uitgebreid met nieuwe doelen. De halfjaarlijkse rapportenvergadering en leerlingenbespreking werden hierop aangepast met een protocol en vanaf 1 augustus 2009 wordt er gewerkt met een effectievere tijdsindeling.

In de Pedagogische Vergadering leefde de behoefte aan herstructurering van de kinderbespreking. In 2009 werd de basis gelegd voor de verbetering van enkele methodische aspecten

De uitvoering van het dyslexieprotocol verliep volgens planning. De focus lag hierbij op de diagnostiek en het afgeven van een dyslexieverklaring in de brugklas. In de hogere leerjaren werd direct ingezet op compenserende, respectievelijk dispenserende maatregelen voor de individuele leerling.

In toenemende mate vond er overleg plaats met de afdelingen leerplicht van de verschillende gemeenten van herkomst. Bij deze vormen van overleg zijn steeds meer ook schoolmaatschappelijk werk en Bureau Jeugdzorg betrokken.

Het gehele binnenwerk is in 2009 geschilderd, dit keer in een nieuw spectrumkleurschema. De gekozen kleurstelling laat karakteristieke elementen van het inmiddels bijna honderd jaar oude schoolgebouw uitstekend tot zijn recht komen. De sprekende kleuren dragen bij aan de herkenbaarheid van de verschillende ruimten, waarin nu ook beter specifieke details uitgelicht worden. De schoolstijl (briefpapier, schoolgids en website) zullen in het volgend jaar deze nieuwe kleurstelling volgen.

Alle klassen maakten in het kader van geschiedenis en kunstgeschiedenis meerdere excursies. De hoogste klas bezocht in het kader van de lessen maatschappijleer een proces in het Internationaal Hof van Justitie in Den Haag. Het schooljaar is pas feitelijk afgerond ná de traditionele werkweek, waaraan de hele bovenbouw meewerkt. Dit jaar vindt zij plaats in de Belgische Ardennen.

3.11. NC Integratieklas De Blauwe Bloem

De inspectie van het Onderwijs heeft in april 2009 een onderzoek uitgevoerd. De Blauwe Bloem was nog niet eerder betrokken geweest bij de kwaliteitsonderzoeken van de inspectie. De Blauwe Bloem is tevreden

en zeer verheugd met de constatering van de inspectie dat ook buiten de eigen klas de leerlingbegeleiders en buddy's een belangrijke rol spelen. En dat dit ook voor de andere leerlingen van het Novalis College een meerwaarde heeft. Een waardevolle constatering.

Ondanks dat de inspectie de Blauwe Bloem als een waardevol initiatief naar 'passend onderwijs' ziet, heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de Blauwe Bloem als zwak beoordeeld. Enkele belangrijke voorwaarden die nodig zijn om te kunnen aantonen dat de leerlingen zich naar verwachting ontwikkelen waren, ook door het pilotkarakter van de klas, nog niet voldoende vervuld. Zoals het niet hanteren van een leerlingvolgsysteem, de evaluatie van de handelingsplannen en het systeem van kwaliteitszorg, waarbij vooral vanuit het Novalis College zelf een cyclisch proces van behoud en verbetering van de Blauwe Bloem te beperkt plaatsvond.

Naar aanleiding daarvan heeft De Blauwe Bloem een uitgebreid schoolplan opgesteld waarbij belangrijke speerpunten ter verbetering van het kwaliteitsprofiel zijn geformuleerd. In het afgelopen schooljaar zijn deze punten opeenvolgend aangepakt. Zo heeft iedere leerling een handelingsplan, waarbij vooral de leerinhouden van de cognitieve ontwikkeling uitgebreid zijn toegelicht, zijn de leerlingvolgsystemen voor rekenen en schriftelijke taal op orde en worden de plannen maandelijks met de zorggroep van het Novalis College doorbesproken en geëvalueerd.

Naast deze aandachtspunten heeft de Blauwe Bloem, naar aanleiding van het rapport, ook een eerste ontwikkelingsvolgmodel voor de integratielessen en buddycontacten opgesteld. Samen met het Seminarium voor Orthopedagogiek en de zorggroep van het Novalis College zullen we dit model verder uitwerken. Doel daarvan is om de sociaal-emotionele, praktische en cognitieve opbrengsten en effecten van de integratie bij de Blauwe Bloemleerlingen beter aan te tonen. Tevens is het bij de wederzijdse integratie van groot belang om ook de effecten voor de competenties van de begeleidende leerlingen en buddy's te volgen en concreet aan te tonen. Daarom heeft de Blauwe Bloem de werkplekken van de uitgestroomde Blauwe Bloemleerlingen verzocht om een lijst met belangrijke competenties in te vullen. Met deze informatie kan de Blauwe Bloem immers vaststellen of de leerling zich naar verwachting heeft ontwikkeld en wat de opbrengsten zijn van het integratieve onderwijs.

3.12. SVS Havo en vwo

Met ingang van het schooljaar 2009/2010 is de gehele tweede fase vernieuwd en bereidden ook de vwo-leerlingen zich voor op het examen nieuwe stijl. De veranderingen hebben in het laatste jaar geen opmerkelijke problemen meer laten zien.

De leraren die in het examentraject lesgeven, hebben dit jaar regelmatig in vakgroepen gewerkt aan de kwaliteit van de schoolexamens en de schooltoetsen in het algemeen. Er is een schoolexamenprotocol uitgewerkt, waarin afspraken zijn gemaakt over onder andere het collegiaal opstellen en/of bespreken van meetellende toetsen en het afnemen en beoordelen van mondelinge toetsen. Het gemeenschappelijk werken aan de kwaliteit van het toetsen werkte enthousiasmerend en mogelijke discrepanties in zwaarte en beoordelingen van opdrachten worden nu tot een minimum beperkt.

De examenresultaten van 2009 waren goed tot zeer goed. Van de havo-leerlingen (44 in totaal) heeft één leerling het helaas net niet gehaald omdat hij een compensatiepunt tekort kwam; de overige leerlingen zijn allemaal geslaagd. Het gemiddelde centraal examencijfer was 6,6 (de landelijke gemiddeldes liggen meestal tussen 6,1 en 6,3). Voor wiskunde-A werd zelfs een ce-gemiddelde van 7,2 gehaald. Een prima resultaat dus! Van de vwo-leerlingen (23 in totaal) heeft ook één leerling het niet gehaald. De gemiddelde resultaten waren zeer hoog; voor het centraal examen was het totale gemiddelde resultaat 7,0 (landelijk 6,3/6,4). Daarnaast zijn maar liefst zeven van de leerlingen cum laude (gemiddeld een 8 of hoger) geslaagd. Opvallend was dit jaar dat juist ook in de exacte vakken zeer hoge centraal examenresultaten werden bereikt (de ce-gemiddelden voor de 'zware' exacte vakken scheikunde_{1,2}/ natuurkunde 1,2/ wiskunde B_{1,2} waren resp. 7,8, 7,3 en 7,8). Voor zowel het havo als het vwo is in 2009 het verschil tussen het gemiddelde schoolexamencijfer en het gemiddelde centraal examencijfer onder het door de inspectie gewenste maximum van 0,5 punt gebleven.

3.13. NC Havo en vwo

2009 is voor de leerlingen met natuurkunde in hun vakkenpakket erg spannend begonnen. Vanwege de onverwachte uitval van de docent natuurkunde werd het zoeken naar een vervangende docent een race tegen de klok. Net op tijd vonden we een oud-leerling gevonden, die Natuurkunde en Astronomie had gestudeerd op de TU in Delft, die op een geweldige manier -in hoog tempo- de leerlingen heeft klaargestoomd voor het examen. Alle leerlingen zijn voor het vak geslaagd.

Voor de andere klassen zijn twee nieuwe leraren natuurkunde gevonden die de sectie natuurkunde een nieuwe impuls hebben gegeven.

Van de 22 havo- en 14 vwo-leerlingen die in 2009 opgingen voor hun examen zijn respectievelijk 20 en 13 leerlingen geslaagd. Hoewel de slagingspercentages in het jaar 2009 goed te noemen zijn is er toch nog reden tot zorg. Voor vwo is het verschil tussen het gemiddelde schoolexamen- en het centraalexamencijfer met -0,89 punt groter dan de toegestane 0,5 punt, waarbij de grootste zorg ligt bij de vakken geschiedenis, natuurkunde en scheikunde. De onderwijsinspectie heeft duidelijke eisen gesteld waaraan het vwo moet gaan voldoen. De nadruk ligt hierbij op het verkleinen van deze verschillen én het realiseren van gemiddeld hogere scores voor het centraal examen.

Voor havo was het verschil tussen schoolexamen- en centraalexamencijfers gemiddelde -0,25 punt. Prima dus.

De omschreven problemen in het vwo zijn aan verschillende factoren toe te schrijven: leerlingen konden tot dit jaar niet blijven zitten en gingen dus met slechte cijfers over, in de eerste drie jaren zijn te weinig eisen aan vwo ers gesteld waardoor er een zwakke werkhouding is ontstaan en de lessen in de eerste twee tot drie jaren waren niet op vwo-niveau waardoor de leerlingen met een 'achterstand' zijn gestart in de tweede fase.

Omdat we de aanwijzingen van de inspectie hadden voorzien, zijn we al eerder een verbetertraject begonnen. De wijzigingen die zijn doorgevoerd in het jaar 2008, begonnen in 2009 hun vruchten af te werpen. Het overgangprotocol voor de klassen 9 tot en met 11 hebben we voor het eerst toegepast. Er zijn door de invoering van dit protocol enkele leerlingen gedoubleerd en enkele leerlingen naar een lager niveau gestroomd.

In september zijn we begonnen met twee havo/vwo klassen in klas 9. Dat kon omdat -na de invoering vanaf klas 10 van vier profielen op twee niveaus- de leerlingen in de vaklessen al vrijwel geen les meer hadden met de vmbo-t-leerlingen. Maar vooral ook omdat er duidelijk behoefte was aan hoofdonderwijs op niveau. Aanvankelijk was het even wennen voor de leerlingen -we vroegen duidelijk meer van ze- maar na een dipje bij sommige vakken zijn de twee klassen voortvarend aan de slag gegaan. Het werd voor een aantal leerlingen duidelijk dat ze moeten werken om goede cijfers te halen. Een belangrijk positief gevolg van de invoering van meer homogene klassen is dat die klassen nu tot het examen bij elkaar blijven.

In 2009 hebben we ook een overgangprotocol ingevoerd voor de middenbouw en het huiswerkbeleid aangescherpt. Bij een aantal vakken werken we met een studiewijzer. Door het verkrijgen van inzicht in wat behandeld wordt en hoe er getoetst wordt, maken we een start met het beschrijven van een doorlopende leerlijn van klas 7 tot en met klas 12 zonder dat de leerlingen ervaren dat de overstap van middenbouw naar bovenbouw of daarna naar de tweede fase erg groot is. Dit proces zetten we in 2010 voort.

Eind 2009 zijn twee werkgroepen van start gegaan met het ontwikkelen van nieuwe beleidsplannen voor de verbetering van het vwo. De eerste groep gaat zich vooral bezig houden met het examenjaar 2010/2011. De andere werkgroep richt zich op de langere termijn waarbij het vwo-niveau vanaf klas 7 beter verzorgd moet worden. De werkgroepen zullen in een korte tijd tot conclusies moeten komen en daarmee tot het vormen van een nieuw beleid.

Ondanks dat we ons meer moeten gaan richten op de examenresultaten, willen we het Novalis College blijven profileren als een (vrije)school, waarbij de ontwikkeling van de gehele mens centraal staat. Hiervoor blijft de aandacht en leestijd voor de praktische- en kunstzinnige vakken van groot belang. Om ervoor te zorgen dat deze vakken niet in het gedrang komen, zullen we ons programma meer vakoverstijgend moeten

gaan aanbieden. We gaan de formatie zodanig inrichten dat vanaf het schooljaar 2010/ 2011 praktische- en kunstzinnige vakken een prominenter rol gaan spelen in combinatie met het periodeonderwijs.

3.14. KGC Havo en vwo

In schooljaar 2008/2009 bleken de verschillen tussen het schoolexamen en het centraal schriftelijk examen (bij een aantal vakken) te groot. Hoewel daarvoor verklaringen waren aan te voeren, hebben wij toch verbeteracties ingezet, vooral om ervoor te zorgen dat de waarde van onze diploma's niet betwijfeld kan worden. Deze acties hebben geleid tot meer duidelijkheid en overzichtelijkheid in de examentrajecten; leerlingen kunnen zich bovendien in de fase vlak vóór het examen geconcentreerder bezig houden met de examenvoorbereiding. De verschillen tussen schoolexamen en centraal schriftelijk examen zijn verder teruggebracht tot ook voor het inspectietoezicht acceptabele waarden. Bij vmbo-t en havo zijn de gemiddelde verschillen nihil tot zeer klein, bij vwo is het gemiddelde verschil 0,4 punt (schoolexamen – centraal examen). Daarmee lijken de verbeteracties ook op dit vlak hun vruchten af te werpen.

De vestiging deed mee met een pilot 'computerexamining kunstvakken algemeen'. Deze pilot was behalve op een reguliere examinering van het vak kunstgeschiedenis- gericht op een goed logistiek verloop van het examen. De voorbereiding van leerlingen op zo'n examen vroeg om extra aandacht; ook de organisatie daaromheen was ingewikkeld. Uiteindelijk is de pilot echter geslaagd te noemen. De vestiging heeft daarmee tevens enig vertrouwen opgebouwd voor de toekomst, waarin meer digitale examinering wordt voorzien.

De slaagpercentages waren uitstekend: in schooljaar 2008/2009 slaagde 100% van de havo- en vwo-kandidaten.

De besluitvorming vanuit het project 'Beter vmbo' heeft ertoe geleid, dat in de loop van het jaar de consequenties van die besluitvorming voor de havo-vwo-trajecten duidelijk werden. Wanneer in de 9e klas met een aparte vmbo-t-stroom gewerkt gaat worden (inclusief hoofdonderwijs en de kunst- en bewegingsvakken) dan heeft dat invloed op de samenstelling van de andere 9e klassen: de leerlingen van die groepen zullen hoe dan ook herverdeeld moeten worden. Deze herverdeling is onderwerp van studie en onderzoek van een nieuw ingesteld 'projectgroep havo-vwo', die tevens de eventuele implicaties voor de leerplannen onder de loep neemt. Bij deze implicaties zullen ook de consequenties van het aflopen van de ivo-licentie betrokken worden; immers, wanneer in klas 10 een volledig centraal schriftelijk vmbo-t-examen moet worden afgelegd, dan zou dat gevolgen kunnen hebben voor de aantrekkingskracht van het ivo-havo-traject. Gaandeweg blijkt het rooster van de 12e klassen zo lastig te maken, dat over een nieuwe inrichting van dit leerjaar wordt nagedacht. Het meest is te winnen bij een goede jaarplanning, met duidelijke accenten voor vrijeschoolafsluitingen en voor examenvoorbereiding.

De kunstreis naar Rome heeft in 2009 voor de derde keer in de herfst plaatsgevonden. In de 12e klassen hebben alle leerlingen vervolgens hun jaarwerkstuk (profielwerkstuk) afgerond. Met een tentoonstelling van hun werk (ook dat uit andere vakken en andere leerjaren) en met een podiumpresentatie in de aula lieten zij zien dat het idee van de 'meesterproef' nog steeds krachtig is. Ouders, leraren, medeleerlingen en andere belangstellenden konden op de druk bezochte avonden meebelevend hoe iedere leerling als een zelfstandige persoon het eigen proces en eindproduct over het voetlicht bracht.

3.15. KGC 'Zelfstandigheid van leerlingen / aanval op de lesuitval'

De start van dit project lag ondubbelzinnig bij de dringende wens van de school om veel meer dan nu het geval is, eventuele lesuitval op te kunnen vangen. Daaruit is een ketenaanpak voortgekomen die in de zomer van 2010 van start ging op basis van een projectplan. In dat projectplan, dat op een stevig draagvlak bij leraren en ouders kan rekenen, heeft de projectgroep een aantal inhoudelijke en organisatorische voorwaarden genoemd, die de opvang van lesuitval mogelijk moeten maken. Explicitering van het leerplan voor alle vakken, leerjaren en niveaus is er één van, de bevordering van de zelfstandigheid van leerlingen een andere. Denk bij dat laatste bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van studiewijzers, die het voor de leerlingen wat vanzelfsprekender moeten maken dat er bij lesuitval iets van ze verwacht wordt.

Op de eerste plaats heeft de groep (waarvan de roostermaker deel uitmaakt) een nieuw registratiesysteem voor onverhoopte lesuitval opgezet. Op dit moment is de school in staat om met één druk op de knop behoorlijk precies aan te geven hoe het met de lesuitval zit: welke klas kent welke uitval, voor welk vak, om welke reden, etc. Daar hoort ook bij dat precies geregistreerd staat of er voor opvang is gezorgd. Op het moment van schrijven is het schooljaar 2009/2010 nog niet afgerond, dus wij zullen in een ander verband de resultaten van deze registratie presenteren (lerarencollege, ouderkring, MR).

Ten tweede heeft de groep een 'protocol' ontwikkeld waarin beschreven staat hoe de school omgaat met lesuitval: wie heeft de verantwoordelijkheid bij welke soort lesuitval en wat wordt er in de verschillende soorten uitval als voorkeursoplossing ingezet? Dit protocol moet overigens na de zomer nog langs de personeelsgeleding van de MR.

Het belangrijkste zijn echter de uitgebreide conceptbeschrijvingen van alle leerplannen van de eerste drie leerjaren geweest. In druk bezochte en inspirerende bijeenkomsten hebben de vaksecties aan elkaar geëxpliciteerd wat ze op dit moment in de lessen doen; tegelijk is een voorzichtig begin gemaakt met de onderlinge afstemming tussen de vakken uit vakverwante clusters (bijvoorbeeld tussen de talen over de aanpak van grammaticaal onderwijs). Het uitgangspunt bij deze beschrijvingen is steeds een actuele karakterisering van de betreffende leeftijdsfase, die iedere leraar kan gebruiken voor een onderzoek naar het verband tussen de leeftijd en de vakinhoud; één van de stevigste pijlers van ons vrijeschoolonderwijs. Volgend schooljaar volgen de drie laatste leerjaren; wij gaan de concepten bovendien omzetten naar meer definitieve versies van de leerplannen, die als basis moeten gaan dienen voor (enigszins bindende) sectieafspraken en betrouwbare overdracht van de ene vakleraar naar de andere. Dan ligt er aan het eind van volgend schooljaar een (openbaar) leerplan, dat we voortaan gaan gebruiken voor voortdurende beschouwing, studie en ijking van ons onderwijs: is dit wat we willen doen, doen we dit goed en hoe weten we dat?

Volgend schooljaar gaan wij in studiebijeenkomsten ook aan de slag met de ontwikkeling van studiewijzers, die wij zien als een noodzakelijk instrument bij de bevordering van de zelfstandigheid van de leerling.

Al werkend zijn wij er dus achter gekomen, dat de aanleiding tot dit project (opvang van de lesuitval) ons snel naar het thema van de zelfstandigheid voerde, maar dat dat thema nu achteraan moet sluiten, omdat er eerst aan andere voorwaarden voldaan moet zijn (bijvoorbeeld een goede beschrijving van het leerplan).

3.16. KGC Verbetering taal- en rekenprestaties

De school heeft naar aanleiding van de kwaliteitsagenda VO 2008-2011 een start gemaakt met maatregelen om de vaardigheden van leerlingen in taal en rekenen te onderhouden, dan wel te verbeteren. Zo heeft de 7e klas een half jaar lang een extra rekenuur les gekregen van een wiskundeleraar; een extra taaluur (in de andere jaarhelft) sneuvelde in de formatie 2009/2010 vanwege begrotingsperikelen. Dat het rekenuur voorrang heeft gekregen is mede ingegeven door de verplichting (vanaf 2013/2014) om een rekentoets in het eindexamen af te leggen.

Voor het rekenuur is gaandeweg een (nieuw) programma ontstaan, dat bestaat uit oefeningen om dat wat geleerd is in het basisonderwijs te versterken, verder in te slijpen en uit te breiden. In schooljaar 2010/2011 gaan wij dit programma opnieuw in de 7e klas inzetten; de beoogde inzet in de 8e klas gaan wij (nog) niet verder ontwikkelen. In de herfst van 2011 proberen wij de effecten van het extra rekenuur te meten.

Onze ambitie voor de rest van dit speerpunt is onverminderd, maar lijdt onder de druk van andere ontwikkelingen en verplichtingen. We zullen opnieuw proberen om ook voor het onderhoud en de verbetering van de (Nederlandse) taalvaardigheid een opzet te ontwikkelen, die gerelateerd zal zijn aan de referentieniveaus Nederlandse taal; deze niveaus zullen eveneens vanaf 2013/2014 als ijkpunt dienen voor de eindexamens Nederlands.

In het algemeen hebben wij dit speerpunt nog onvoldoende ontwikkeld.

4. Zorgstructuur

4.1. SVS Zorg

In 2009 is de zorgstructuur verder aangepast en geïntensiveerd. De schoolarts heeft aan het einde van schooljaar 2008/2009 afscheid genomen en de orthopedagoog/psycholoog die al op de Tobiasstroom werkzaam was heeft haar taken overgenomen en uitgebreid. Voor de nieuwe praktische stroom is een aparte orthopedagoog voor een dagdeel per week aangesteld.

Het beleid met betrekking tot de ondersteuning van dyslectische leerlingen hebben we verder ontwikkeld. De twee remedial teachers hebben op het gebied van taal en rekenen met individuele leerlingen en kleine groepjes geoefend en hebben leerlingen en ouders geadviseerd over de omgang met de diverse problemen.

In het schooljaar 2009/2010 hebben we een begin gemaakt met regelmatig overleg binnen het zorgadviesteam (z.a.t.), waarin naast de zorgcoördinator en het voor leerlingzaken verantwoordelijke lid van de schoolleiding, ook de schoolorthopedagoog/psycholoog en een ggd-arts deelnamen. Regelmatig neemt ook een Zeister leerplichtambtenaar aan het overleg deel namens de diverse regionale leerplichtambtenaren waar de school mee te maken heeft. Het overleg met de leerplichtambtenaren is met ingang van schooljaar 2009/2010 sterk geïntensiveerd, mede door de nu verplichte regelmatige meldingen in verband met frequent of langdurig schoolverzuim. Zowel het z.a.t.-overleg als de intensieve samenwerking met de leerplichtambtenaren ervoeren we als zeer constructief en zinvol. We kunnen hiermee de in het vorige jaarverslag genoemde toename van ernstige sociaal-emotionele problematiek beter opvangen door een gezamenlijke aanpak. Ook de mogelijkheden voor buitenschoolse opvang van leerlingen die dreigen af te haken worden hierdoor sneller en adequater ingezet.

Een punt van aandacht blijft het op een adequate wijze ondersteunen van het pedagogisch-didactische handelen in de les bij leerlingen met een specifieke zorgvraag. In de praktische stroom en de vmbo-examenklas is hier met succes projectmatig aan gewerkt. In de overige klassen besteedden we er op individuele basis aandacht aan.

Ook dit jaar bood een externe organisatie binnen het schoolgebouw huiswerkbegeleiding en bijlessen aan. De korte communicatielijnen tussen de huiswerkbegeleiders en de mentoren/leraren hebben duidelijke voordelen en de tijden sluiten aan op de roosters van de leerlingen, die ook niet extra reistijd kwijt zijn. De deelname van externe leerlingen aan deze studiebegeleiding is goed bevallen en is gecontinueerd.

4.2. NC Zorg

2009: weer een jaar met veel beweging. We zijn dit jaar actief bezig geweest met het opstellen van een zorgplan. Om alle facetten van de zorg goed te belichten zijn alle zorgfunctionarissen en hun taken opgenomen. Verder hebben we procedures beschreven en doelen gesteld. Resultaat is een boekje waarin de zorglijnen van het Novalis College duidelijk beschreven staan. Dit schooljaar zijn er twee nieuwe zorgteamleden bijgekomen, de dagelijkse leiding en de lgf-coach. Gevolg hiervan is dat er een betere afstemming is tussen diverse functionarissen binnen de school. Daarnaast levert het veel op als het gaat om samenwerking en vakkundigheid van de leden.

Ook dit jaar zijn er behoorlijk wat leerlingen met een zorgvraag aan het zorgteam voorbij gekomen. Om een probleem van een leerling te verhelderen hebben we nauw samengewerkt met diverse zorgteamleden. Zo kwam het met regelmaat voor dat onze remedial teacher een dossieronderzoek deed, de schoolmaatschappelijk werker de privésituatie van een leerling in kaart bracht en de dagelijkse leiding contact legde met het schoolverzuimteam. Door deze gezamenlijke inzet van expertise kon er al snel een breed beeld van een kind geschetst worden waardoor een hulpaanbod en advies aan ouders vervolgens passend en doortastend was. Resultaten hiervan zijn leerlingen die een diagnose kregen waardoor hulp geboden werd met een Leerling

Gebonden Financiering (Igf; rugzakje)of waarbij bijvoorbeeld een Reboundplaatsing hulp heeft geboden. Naast het functioneren van het zorgteam is de komst van een Igf-coach een duidelijke meerwaarde in de zorg voor leerlingen en hun leraren. De Igf-coach heeft als hoofdtaak leerlingen met een rugzakje wekelijks te begeleiden. Daarnaast is hij de spil tussen leerling en leraar en kan eventuele onduidelijkheden voor beide partijen verhelderen en een passend advies geven. Gevolg is dat zowel de leerlingen als de leraren zich erkend en gehoord voelen. Daarnaast biedt de Igf-coach ook een preventief traject voor leerlingen waarvan wij zien dat ze vast dreigen te lopen.

De handelingsplannen zijn nu vooral door de Igf-coach geschreven. We organiseerden dit jaar studiedagen voor de leraren over het opstellen van handelingsplannen. Ons doel voor 2010 is dat mentoren de plannen zelf gaan schrijven.

Als laatste blikken we terug op het dyslexieprotocol. Inmiddels is er een nieuwe middenbouw dyslexiecoach die samen met de dyslectiecoördinator alle dyslectische leerlingen begeleidt en werd er voor deze leerlingen een individuele faciliteitenpas uitgereikt.

4.3. KGC Zorg

De omvang van de zorg blijft toenemen als wij naar de vraag van leerlingen en de inzet van middelen kijken. Steeds meer mensen zetten steeds meer uren in om leerlingen de passende zorg te bieden. Enerzijds maken screening en signalering van zorgleerlingen meer zorgvraagstukken zichtbaar, anderzijds lijken de aantallen lwoo- en Igf-leerlingen ook 'gewoon' toe te nemen. De vestiging begint langzaam een maximum te stellen aan de vraag naar omvang en specifieke deskundigheid. Natuurlijk worden hierbij de plaatselijke overlegkaders (bijvoorbeeld het samenwerkingsverband) en de algemeen geldende wetgeving voor passend onderwijs betrokken. Het wordt echter steeds duidelijker dat de vestiging aan het plafond van de mogelijkheden voor opname van zorgleerlingen zit.

Onze twee zorgcoördinatoren stuurden de gehele zorg aan, beleidsmatig èn operationeel. Stroomlijning van processen en procedures was voor hun een belangrijke focus, naast de concrete vraag naar de juiste zorg bij de individuele behoefte. Daarvoor konden zij rekenen op de inzet van dyslexie- en dyscalculiecoaching, Igf-coaching, remedial teaching, faalangstreductietraining, medische en schoolmaatschappelijke ondersteuning. Het zorgadviesteam bood aanvullende expertise.

Vanwege de explosief gestegen vraag naar Igf-ondersteuning (vooral door de toename van het aantal leerlingen met stoornissen in het autistiforme spectrum, zijn specifieke coaches aangesteld, die in een regelmatige afstemming en monitoring met de betreffende leerlingen aan hen de passende ondersteuning boden.

De extra uren huiswerkbegeleiding aan leerlingen, voor wie de school en/of de ouders dat nodig vonden, zijn gecontinueerd. Deze begeleiding werd mede gefinancierd door de betreffende ouders. Zolang er voldoende afname is, zal deze begeleiding een vast onderdeel zijn van ons onderwijsaanbod.

De zorgcoördinatie participeerde in een lokale opzet van visitatie: scholen stelden hun deuren open om aan elkaar te laten zien hoe zij de zorg geregeld hebben en elkaar daarover te spiegelen. Hoewel de beleidslast voor deze visitatie groot was, zag onze vestiging ook de waarde ervan, zeker omdat dit deel van het schoolleven relatief 'jong' is. Na een visitatiebezoek aan een collega-school in Nijmegen, is het Karel de Grote College in schooljaar 2009/2010 zelf gevisiteerd. Dit bezoek leverde een aangenaam positief beeld op van de kwaliteit van de zorg: er is bij de collega's, die taken hebben op dit gebied, een goed zicht op kwaliteiten en vermogens van de zorgleerlingen en een passend aanbod van hulp bij het leren. Dat de algemene sfeer op de vestiging als goed werd gekarakteriseerd, draagt daar zeker aan bij. Daarnaast werd nadrukkelijk genoemd dat het te merken is dat de vestiging een kaderstellende pedagogische visie heeft, vanuit het profiel van vrijescholen, en dat die visie tot in de leerlingenzorg te zien is. De bezoekende school merkte nog op, dat de vestiging worstelt met de hoeveelheid zorgleerlingen die nog hanteerbaar is. Als verbeterpunt werd de verspreiding van expertise en aanpak onder het gehele lerarencollege genoemd.

5. Kwaliteitszorg

In het najaar van 2009 heeft de onderwijsinspectie het toezicht van de vestigingen vastgesteld. Alle afdelingen van het Karel de Grote College en de havo-afdelingen van Novalis College en Stichtse Vrije School hebben een normaal toezicht. NC en SVS hebben voor de afdeling vwo een geïntensiveerd toezicht. De oorzaken daarvan zijn een te groot verschil tussen de cijfers van het centraal examen en het schoolexamen (NC en SVS, driejaarsgemiddelde), een te lange verblijfsduur (NC en SVS) en te lage cijfers voor het centraal examen (NC, driejaarsgemiddelde). We zijn al enige jaren bezig om het verschil tussen de cijfers voor het centraal examen en het schoolexamen terug te brengen tot maximaal 0,5 punt. Voor havo is dat gelukt, voor vwo op NC en SVS is het verschil nog te groot. De opbrengstenkaarten van de inspectie vindt u in bijlage 4 en meer informatie kunt u vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

In 2009 hebben de vestigingen besloten om gezamenlijk dezelfde instrumenten te gaan inzetten voor de kwaliteitszorg. Het gaat om onder andere exit-enquêtes, leerlingenquêtes,

In 2009 zijn geen klachten bij de Landelijke Klachten Commissie ingediend.

5.1. SVS Kwaliteitszorg

In de Stichtse zijn we al enige jaren bezig met het in kaart brengen, verbeteren en uitbreiden van de structurele kwaliteitszorg. In 2009 hebben we een concept kwaliteitszorgplan uitgewerkt waarin de bestaande en nog te ontwikkelen evaluatiecycli, kwaliteitsprotocollen en de diverse actuele specifieke kwaliteitsprojecten een plaats hebben gekregen. Het document gaat uit van de bestaande kwaliteitszorg, die gebaseerd is op een systeem van zelfevaluatie in combinatie met multiple feedback. Het plan stelt kaders en voorwaarden en biedt ruimte voor toekomstige ontwikkelingen.

Ook hebben we in 2009 onze gebruikelijke exit-enquêtes gedigitaliseerd en ondergebracht in de webapplicatie vo-spiegel. De eerste lichte schoolverlaters en hun ouders/verzorgers hebben hier in de zomer van 2009 al gebruik van kunnen maken. Het gebruiksgemak en de verwerkingsmogelijkheden van de enquêtes zijn hiermee sterk verbeterd.

In 2009 is de tweede fase van het NIVOZ-kwaliteitsonderzoek afgerond. Nadat in 2008 diepte-interviews zijn gehouden met schoolleiding, leerlingen en leraren, zijn nu ook oud-leerlingen en (oud-)ouders bij het onderzoek betrokken. Onderzocht zijn de visies op onderwijs bij schoolleiding en leraren in relatie tot de bevindingen bij leerlingen en ouders. Het onderzoek liet zien dat de idealen en uitgangspunten van de school en de bevindingen van ouders en leerlingen sterk op elkaar aansloten. Ook kritiekpunten van de diverse geledingen kwamen sterk overeen. Van het onderzoek is in de zomer van 2009 een verslag gepresenteerd. Naar aanleiding van het eerste onderzoekstraject is tevens een ontwikkelingsspoor ingezet, waarbij met leerlingen en leraren gezamenlijk gewerkt is aan het aanpakken van geconstateerde knelpunten. Het NIVOZ heeft daarbij het proces begeleid. Uit dit proces is een plan van aanpak voor het besproken knelpunt opgesteld. Het onderzoeksproject is grotendeels gefinancierd door de Iona Stichting.

5.2. NC Kwaliteitszorg

Het Novalis College heeft van de kwaliteitszorg een speerpunt gemaakt. Er is een exit-enquête geweest onder schoolverlaters. Op grond daarvan zijn er afspraken gemaakt met leraren om, zo nodig, hun PTA aan te passen. De beleidsgroep wordt maandelijks op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen binnen de ouderraad en de leerlingenraad. Een van de beleidsgroepleden is aanwezig bij de vergaderingen van deze organen zodat er korte lijnen zijn tussen ouders-leerlingen en de school.

De instroomprocedure is geactualiseerd omdat duidelijk werd dat de aanleverende scholen hun eigen stem in de niveaubepaling mee lieten tellen.

Elk jaar krijgen de toeleverende scholen de resultaten van de leerlingen toegezonden. Tevens hebben we dit jaar, een 'meester-terugkom-dag' georganiseerd, waarbij de leerlingen hun vorderingen hebben kunnen laten zien. Tevens is deze dag gebruikt om de leerlingen door te spreken.

Zowel de aannameprocedure als het aannamebeleid evalueren we jaarlijks en stellen we zo nodig bij. Het tevredenheidsonderzoek onder de ouders is helaas niet afgerond..

Om het lesverzuim terug te dringen is een nulmeting gemaakt. We hebben geconstateerd dat het lesverzuim daarna daadwerkelijk is afgenomen.

Samen met de gemeente Eindhoven is een plan opgesteld om voortijdig schoolverlaten terug te dringen. Er is een plan van aanpak gemaakt dat we jaarlijks evalueren.

5.3. **KGC Kwaliteitszorg**

Wij vinden dat de school nog onvoldoende aandacht besteedt aan zorg voor de kwaliteit van het onderwijs (op basis van onderzoek); daarom nemen wij dit als speerpunt in het schoolplan 2010-2011 op. Toch gebeurt er wel veel op dit gebied, zij het niet altijd even systematisch en cyclisch.

Tijdens maandelijks overleg spreekt de schoolleiding met de ouderkring over de gang van zaken op school; opmerkingen van ouders leiden tot een actiepuntenlijst, die zo goed mogelijk wordt afgewerkt.

Tijdens maandelijks overleg spreekt de schoolleiding met de leerlingenraad over de gang van zaken op school; opmerkingen van leerlingen proberen wij steeds in verbeteracties om te zetten, ook al lijken de leerlingen nog niet goed in staat om 'echte' kwaliteitsverbeteringen te formuleren.

Jaarlijks levert de school persoonsgegevens aan Expertise Centrum BeroepsOnderwijs voor een schoolverlatersonderzoek onder vmbo-leerlingen ten behoeve van de meting van het succes in het mbo. De terugkoppeling hiervan laat helaas ernstig te wensen over, vooral omdat niet alle vrijescholen even constant de nodige persoonsgegevens aanleveren.

De aannamecoördinator en de klassenleerkrachten van de 7e klas zorgen voor een 'warme' overdracht van toestromende leerlingen; de school koppelt daarnaast jaarlijks de resultaten van de leerlingen van het eerste leerjaar terug naar het basisonderwijs.

Wij bezoeken toeleverend (vrijeschool en regulier) basisonderwijs om informatie te verstrekken over ontwikkelingen in het voortgezet vrijeschoolonderwijs en feedback te krijgen over instroomprocedure en terugkoppeling.

Wij werken aan een helder uitgesplitste rapportage over lesuitval (naar lesgroepen, vakken, leerjaren, etc.). Tenslotte hebben wij met het gehele personeel voor de eerste keer een (nieuw ontwikkelde) bijeenkomst gehad, waarin wij elkaar vertellen over en bevragen op het welbevinden en de koers van de school. Tijdens deze (voortaan) halfjaarlijkse 'sociale vergadering' staat eerder de ontmoeting centraal dan het ontwikkelen van speerpunten.

6. Horizontale verantwoording

Elke vestiging heeft een ouderplatform en een leerlingplatform waarin de vestigingsleiding ouders en leerlingen informeert en hen betreft bij de ontwikkeling van het onderwijs. Ook verantwoordt de vestigingsleiding zich hier voor het gevoerde beleid. De formele inspraak gebeurt door de deelraden medezeggenschap van de vestigingen.

De scholengemeenschap is in 2009 gestart met een geïntensiveerde cyclus van beleid maken en verantwoording afleggen. Jaarlijks actualiseren we het schoolplan, waardoor het een dynamisch document is waarin ouders en leerlingen kunnen lezen wat actueel aan de orde is. In het jaarverslag streeft de school ernaar om, aansluitend op het schoolplan, te schetsen wat er van de plannen is terecht gekomen.

6.1. SVS Jaarverslag ouderplatform

In het jaar 2009 is het ouderplatform zes keer bij elkaar geweest: vier keer binnen het schooljaar 2008/2009 en twee keer binnen het schooljaar 2009/2010.

In januari waren er leden van het ouderplatform aanwezig op de open dag. Er zijn gesprekken gevoerd met ouders en er is een informatiebrief over het ouderplatform uitgereikt.

Op de bijeenkomst van februari kwam vanuit de schoolleiding het verzoek om de mogelijkheid te bekijken voor het starten van een financieel helpfonds, bestemd voor ouders die in de problemen komen bij het bekostigen van schoolreizen. Het ouderplatform heeft onderzoek gedaan (onder andere naar het systeem van het Karel de Grote College) en in 2010 krijgt het Sociaal Fonds vorm. Verder waren een aantal ouderplatformleden aanwezig op de jaarlijkse MR-dag die ditmaal in februari in Zeist plaatsvond.

In april was er een schoolbrede projectdag rondom het gebruik van alcohol en drugs. Vanuit het ouderplatform maakte één van de leden deel uit van de voorbereidingsgroep (die in februari van start ging). Op de dag zelf waren vele hulpouders ingeschakeld.

In 2009 zijn veel onderwerpen in het ouderplatform besproken en verschillende ontwikkelingen gevolgd. Het dyslexiebeleid is besproken, er is meegekeken naar de wijzigingen in het leerlingstatuut en meegedacht over de besteding van de overheids gelden kwaliteitsverbetering. De nieuwbouw is gevolgd evenals het opstarten van de praktische stroom. De nieuwe ouderbijdrageregeling is het ouderplatform gepasseerd voordat deze door de oudergeleding van de dMR werd goedgekeurd.

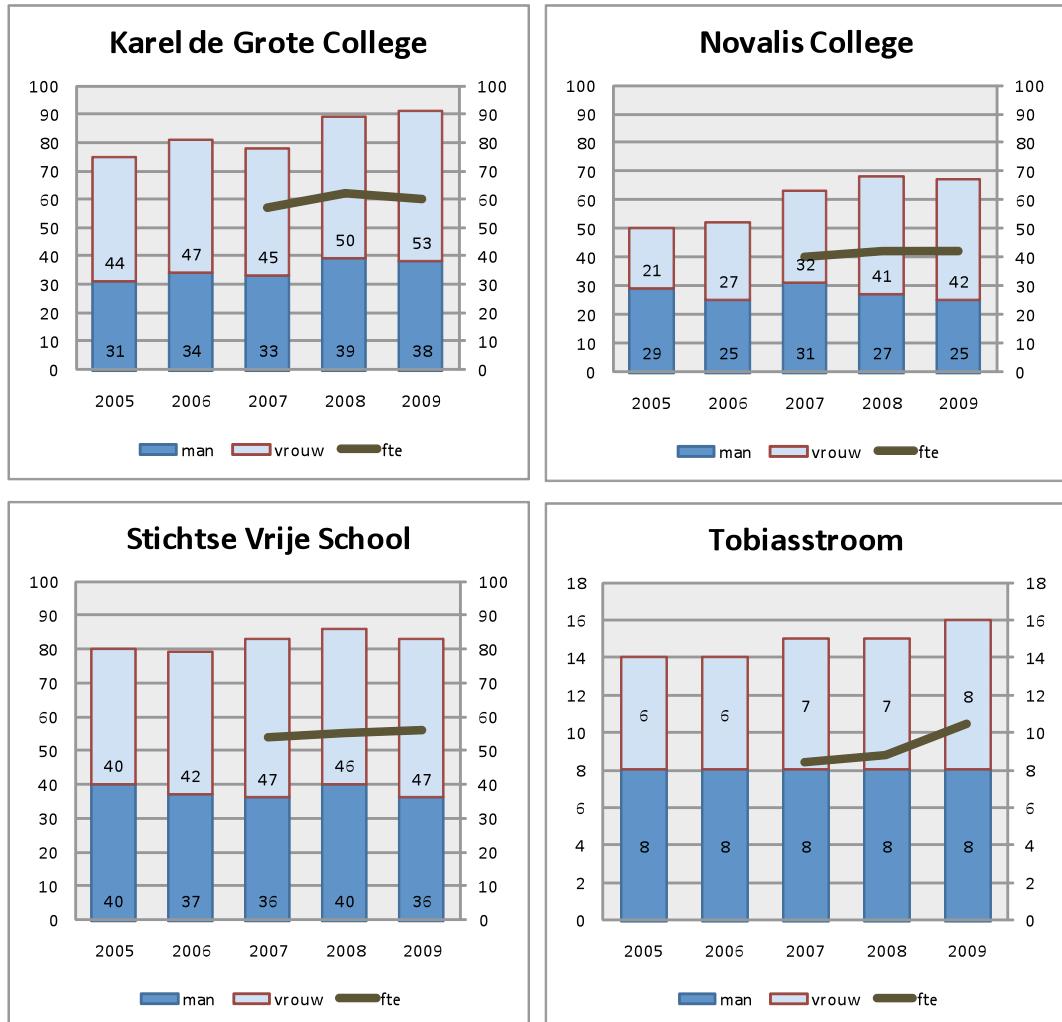
Steeds terugkerende onderwerpen binnen het ouderplatform zijn het kritisch volgen van de heersende afspraken cultuur binnen school, de communicatie en het sociale klimaat.

Vanaf september was er een lichte groei van het aantal ouderplatformleden en ging de aandacht uit naar het volgen van de bezuinigingen en de ontwikkelingen in het vwo.

Ondanks toenadering van onze kant is in 2009 de uitwisseling/samenwerking met de oudercontactgroep van de Tobiasstroom niet van de grond gekomen.

7. Mensen

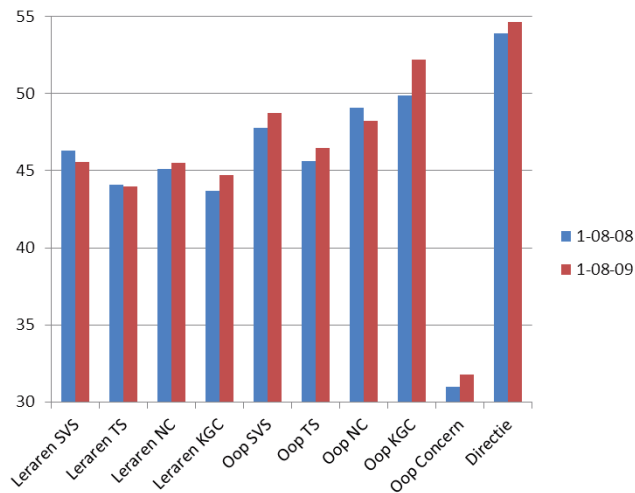
7.1. Personeelsbestand

Het personeelsbestand is steeds gemeten op 1 oktober. Weergegeven zijn het aantal voltijdsbanen (fte) exclusief vervangingen en het aantal vrouwen en mannen in dienst. Het aandeel vrouwen in het personeelsbestand neemt toe.

De verhouding vrouw/man in de directie is 2 tegen 5. De school streeft ernaar om meer vrouwen in directiefuncties te benoemen.

Grafiek: Gemiddelde leeftijd

De gemiddelde leeftijd stijgt bij de meeste vestigingen. In Zeist is een lichte verjonging zichtbaar.

7.2. Personeelsbeleid

In 2008 hebben we gewerkt aan de 'gesprekkencyclus' waarin een driejarige cyclus is opgezet met een planningsgesprek, enkele voortgangsgesprekken en tot slot een beoordelingsgesprek. Aan bod komen de zeven competenties uit de Wet BIO. De eerste planningsgesprekken werden op het KGC gevoerd in het schooljaar 2008/2009. In het schooljaar 2009/2010 zijn de voortgangsgesprekken op het KGC en op het NC de planningsgesprekken gevoerd. SVS voert in oktober 2010 de eerste planningsgesprekken. Na de driejarige cyclus zullen alle medewerkers een afsluitend beoordelingsgesprek hebben. Na dat gesprek start een nieuwe cyclus met een planningsgesprek.

De voortgangs-/beoordelingsgesprekken met de rectoren en de bestuurder worden sinds het schooljaar 2009/2010 eveneens vanuit de gesprekkencyclus gevoerd.

In 2009 heeft een twintigtal personeelsleden weer deelgenomen aan het traject 'Leven en Werk'. De inhoud van het traject bestond uit een oriëntatie op het werk in verleden, heden en toekomst en op de persoonlijke belemmeringen, drijfveren en inspiratie. Doelstelling was het verkrijgen van zicht op de werkbiografie en de eigen sturende rol daarin, het aanspreken van de eigen scheppende vermogens en het ontwikkelen van een positief, realistisch toekomstperspectief. Het streven voor de aankomende jaren is om ieder personeelslid aan dit traject te laten deelnemen.

Het verzuimpercentage bij de scholengemeenschap is in 2009 5,26%. Het landelijk gemiddelde voor voortgezet onderwijs is 5,5% (bron: arbo-vo). Vooral het kortdurend/ frequent verzuim heeft een groot effect op de lesuitval gehad. Door middel van regelmatige verzuimgesprekken proberen we in te spelen op de vragen, problemen en behoeftes van personeelsleden. In het schooljaar 2010/2011 zullen we blijvend aandacht besteden om het verzuim zoveel mogelijk te beperken. Hiermee beginnen we door het inzetten van de 'schoolgezondheidsmeter'. De Schoolgezondheidsmeter is een vragenlijst om beleving van werk, arbeidsomstandigheden en gezondheid van personeel in kaart te brengen. Daarmee kunnen we nagaan hoe 'gezond' de scholen zijn.

7.3. SVS Personeel

We hebben ook dit jaar gewerkt aan de collectieve en individuele scholing van de leraren. In de wekelijkse gemeenschappelijke pedagogische vergaderingen zijn diverse menskundige en pedagogische onderwerpen aan bod geweest, naast de gebruikelijke klassen- en leerlingenbesprekingen en de jaarlijks terugkerende organisatorische en inhoudelijke onderwerpen. Meer dan in voorgaande jaren ruimden we hierbij tijd in voor het werken in de vakgroepen. Hierbij was een vast thema het verstevigen van de kwaliteit van de school-examens en het toetsen in het algemeen. In 2009 vonden op school twee (inter)nationale conferenties plaats die de school mede organiseerde: in juni de internationale conferentie over social and emotional education en in september een conferentie over spiritualiteit in het onderwijs. De thematiek van beide conferenties is uitvoerig aan bod gekomen in diverse teambesprekingen.

Hiernaast is ook weer de nodige tijd besteed aan intervisie. Diverse onderwerpen zijn daarbij aan bod gekomen. Een deel van de intervisie stond ook nu weer in het kader van het werken aan de ontwikkeling van de lerarencompetenties.

In 2009 hebben we verder gewerkt aan het opzetten van persoonlijke ontwikkelingsplannen in het kader van de wet Bio. Leden van de personeelsgroep hebben met verschillende leraren een start gemaakt met het persoonlijke ontwikkelingstraject. Het proces van verbreding van de opzet naar alle leraren binnen de school is voortgezet.

Het coachingsbeleid hebben we gecontinueerd. Er zijn twee nieuwe coaches benoemd ter vervanging van collega's die niet meer beschikbaar waren. Nieuwe leraren kregen standaard begeleiding (voor twee jaar) door een van deze coaches naast een vakinhoudelijke 'vraagbaak' uit de vakgroep. De coaching werd ook weer ingezet op ervaren leraren; deels op verzoek van betrokkenen, deels op verzoek van de personeelsgroep. Het door een van onze coaches opgezette aparte begeleidingstraject (traject 'Leven en Werk') voor ervaren leraren is dit jaar gecontinueerd en verbreed naar de andere vestigingen van onze scholengemeenschap. Het traject voorziet nog steeds in een behoefte en behoort inmiddels tot de standaard personeelsvoorzieningen van de scholengemeenschap.

Aan het einde van schooljaar 2008/2009 namen twee collega's afscheid vanwege het bereiken van (meer dan) de pensioengerechtigde leeftijd. Eén van deze collega's was meer dan 40 jaar aan onze school verbonden als lerares handvaardigheid en decaan! Een andere collega nam (na negentien jaar aan onze school gewerkt te hebben) ook aan het einde van het schooljaar afscheid om een nieuwe uitdaging op een andere vrijeschool aan te gaan. Twee nieuwe leraren hebben om diverse redenen na een aantal maanden afgezien van voortzetting van hun loopbaan aan deze school. Zij zijn in eerste instantie intern vervangen en later (ten dele) door nieuwe medewerkers opgevolgd. In mei 2009 hebben we uitvoerig de 25- en 40-jarige schooljubilea van zeven collega's gevierd. Drie jonge collega's (een man, twee vrouwen) hebben in de loop van 2009 hun eerste kind gekregen.

7.4. NC Personeel

In het afgelopen jaar was er relatief weinig nieuwe instroom. Door de bezuinigingen (door minder instroom van leerlingen én inkrimping lessentabel) zijn veel lesuren ingevuld door bestaand personeel. Enkele vacatures bleken ook moeilijk te bemensen. Toch hebben wij uiteindelijk een goede invulling gevonden.

De leeftijdsopbouw van het personeel is momenteel evenwichtig, mede door de jonge docenten, die een jaar eerder zijn ingestroomd.

In 2009 is enkele malen van langdurig ziekteverzuim (niet altijd schoolgerelateerd) sprake geweest. Met twee medewerkers zijn afspraken gemaakt over uitstroom.

We hebben in het kader van bijscholing een aantal activiteiten ondernomen. Zo volgde het gehele team een aantal cursusdagen over ADSL (Activerende Didactiek en Samenwerkend Leren) onder leiding van het CPS

Vijf leraren sloten met goed gevolg de opleiding 'coach ADSL' af. In de loop van het schooljaar 2010/2011 hebben we enkele coachingstrajecten ingezet.

Onder leiding van externe deskundigen hebben de leraren intensieve intervisie gehouden om kennis te maken met verschillende leerstijlen en lesvormen. Het reflecteren op vakdidactiek en pedagogiek was uitgangspunt. Veel leraren hebben met elkaar ideeën uitgewisseld. Daarnaast ontstond er teamspirit omdat de leraren hun eigen intervisiegroepje hebben samengesteld en er een vertrouwensband was om zaken uit te wisselen. Jonge en oudere leraren bespraken problemen met elkaar en kwamen tot inzichten en oplossingen. In de periode september-december is vervolgens een nieuw intervisietraject gestart.

De cursus vrijeschoolpedagogiek is wederom aangeboden; nieuwe leraren volgen deze verplicht (veelal in het tweede jaar na een gewenningsperiode).

Het beleidsteam heeft een wijziging ondergaan. Een externe adviseur begeleidde het beleidsteam in een intervisietraject en een opzet voor een nieuwe structuur.

De wiskundeleraren hadden ondersteuning tot het einde van het schooljaar 2008/2009.

Vanuit de Wet Bio werkten we in twee studiedagen aan het doornemen van de competenties. Hierbij bespraken de docenten de problemen die men voorzag. De competenties zijn daarna aangescherpt. Een tweetal competenties is doorgeschoven naar 2010.

Ook is er een uitgebreide informatiemiddag geweest over de gesprekkencyclus en de implementatie van de bijbehorende webapplicatie. De leraren moesten tegelijkertijd hun eigen personeelsdossier invoeren op de computer en daarmee het startsein geven voor de gesprekkencyclus. In de loop van het jaar hebben een aantal leraren de planningsgesprekken al gevoerd. Resultaten daaruit waren onder andere aanvragen tot coaching, volgen van opleidingen, intercollegiale consulten etc. Vanuit de resultaten van de planningsgesprekken maakte de personeelsfunctionaris een scholingschema waarin de professionalisering op meerdere terreinen zichtbaar wordt en ondersteund wordt door scholingsactiviteiten. Daarbij valt op dat vier leraren kiezen voor het behalen van een hogere bevoegdheden. De verwachting is dat eind maart 2010 alle planningsgesprekken zijn gevoerd.

7.5. KGC Personeel

Vanwege het onverwacht hoge ziekteverzuim in het vorige schooljaar is de vestiging begonnen met een project, dat de bijbehorende lesuitval tot een minimum moet beperken. Dat project omvat onder meer: een verbeterd systeem van registratie van lesuitval (zodat gemakkelijk rapporten gegenereerd kunnen worden), een intensivering van de interne zoektocht naar incidentele vervangers, een uitvoerige beschrijving van het leerplan van de vestiging (zodat de vervanging maar ook het zelfstandig werken van leerlingen goed ingericht kunnen worden) en een aanzet tot het ontwikkelen van incidenteel in te zetten lesmateriaal. Een gelukkige bijkomstigheid is geweest, dat langdurige ziekte in vrijwel alle gevallen opgevangen kon worden door geschikte kandidaten van buiten.

Het ziekteverzuim in schooljaar 2009/2010 is nog niet vast te stellen, maar tussentijdse momentopnamen laten een positiever beeld zien dan afgelopen schooljaar. Desondanks gaat de vestiging de Schoolgezondheidsmeter (instrument van Arbo-Unie) inzetten, die een aantal jaren geleden ook waardevolle informatie heeft opgeleverd.

Met personeelsleden, die frequent (maar vaak kortdurend) ziek zijn, voerden we gesprekken om gezamenlijk de situatie te bespreken.

De implementatie van de Wet Bio is afgerond. Inmiddels hebben alle onderwijspersoneelsleden de uitnodiging gekregen om hun beroepscompetenties te gaan beschrijven en van daaruit hun ontwikkeling ter hand te nemen.

Met het personeel zijn gesprekken gestart over de invoering van de functiemix (cao-vo 2008-2010). Het afdwingbare recht op een LD-functie bij een eerstegraads bevoegdheid zal grote invloed hebben op omvang en kwaliteit van het vrijeschoolonderwijs, omdat er geen extra bekostiging tegenover staat. De aanspraken op dat recht zullen dus uit de eigen middelen bekostigd moeten worden. De afloop van deze kwestie is nog onzeker, mede vanwege de economische crisis en de politieke situatie.

De vestiging doet goede ervaringen op met nieuwe vormen van overleg: de algemene strategische vergadering, die als een soort inspraak- en adviesbijeenkomst voor grotere beleidskwesties wordt gebruikt, en de sociale vergadering, die het algehele klimaat van samenwerken binnen het gehele personeel als onderwerp heeft.

8. Medezeggenschap

Vanwege de grote afstand tussen de vestigingen gaan vrijwel alle instemmings- en adviesvragen naar de deelraden medezeggenschap (dMR). De personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad kwam wel in zijn geheel vier keer bij elkaar samen met de rectoren en de bestuurder. We hebben in constructief overleg gesproken over de functiemix en het LD-entreerecht, over de gesprekkencyclus, werkdrukverlaging, schoolplan, formatieplannen, leraarsfuncties, leerlingenquêtes, scholingsbeleid, ziekteverzuim en inschaling oudere leraren.

8.1. SVS Medezeggenschap

Aan de vergaderingen van de deelraad medezeggenschap nemen vanuit elke geleding drie afgevaardigden deel.

Aan het begin van het schooljaar 2009/2010 is een nieuw lid van de leerlingengeleding geïnstalleerd ter vervanging van een lid dat door examenvorbereidingen niet langer kon deelnemen. De vertegenwoordiging vanuit de ouders en medewerkers is hetzelfde gebleven.

De raad fungeert behalve als medezeggenschapsorgaan ook als klankbord voor de vestigingsleiding. De rector wordt standaard voor de vergaderingen uitgenodigd om vragen te beantwoorden en om gesprekspunten in te brengen. De verschillende onderwerpen zijn meestal vooraf besproken in de bijeenkomsten van de aparte geledingen.

In het ouderplatform van de vestiging, dat elke maand bijeenkwam, zijn in ieder geval ook de onderwerpen uit de medezeggenschapsraad besproken en is schriftelijk en mondeling verslag gedaan van de dMR-vergaderingen. Twee leden van het ouderplatform zijn tevens lid van de oudergeleding van de dMR.

In de vergaderingen van de medezeggenschapsraad en het ouderplatform zijn naast de standaard beleidsstukken onder andere de volgende inhoudelijke onderwerpen besproken: de besteding van de kwaliteitsgelden, de afsprakencultuur binnen de school, het schoolklimaat en de zorg voor de directe leefomgeving, omgangsvormen en de toename van invloeden uit de straatcultuur, het inrichten van een sociaal fonds ter ondersteuning van ouders/verzorgers die moeite hebben met het opbrengen van financiële bijdragen voor werkweken/cultuurreizen, het voorkomen van lesuitval en mogelijke achterstanden door frequent of langdurig ziekteverzuim, het organiseren van een themadag voor alle leerlingen en diverse lezingen voor ouders over verschillende aspecten van verslaving en de preventie daarvan.

De leerlingenraad kwam maandelijks bij elkaar. De vergaderingen werden ook dit jaar druk bezocht. Het bestuur van de leerlingenraad kwam wekelijks bijeen met een lid van de vestigingsleiding om de lopende zaken te bespreken en de grotere vergaderingen en de specifieke leerlingenactiviteiten voor te bereiden.

8.2. NC Medezeggenschap

De dMR is ongeveer tien keer bijeengewees, waaronder zes officiële overlegvergaderingen met de schoolleiding. Daarnaast hebben voorzitter en secretaris regelmatig contact gehad met de schoolleiding ter voorbereiding op de vergaderingen.

In de vergaderingen zijn informatieve onderwerpen aan de orde geweest, maar de dMR heeft een aantal keer ook gesproken over zaken waarover advies en/of instemming moest worden gegeven.

Aan de orde zijn o.a. geweest: differentiatie van het onderwijs, lessentabel en kunstvakken, gesprekkencyclus en functiemix, formatie en bezuinigingen, schoolplan Blauwe Bloem, zorgplan, identiteit van de

school en kwaliteit van het onderwijs. Ook is uitgebreid gesproken over de veranderingen in de organisatiestructuur.

De samenstelling van de dMR is in het kalenderjaar veranderd (steeds per geleding een plaats vacant stellen per jaar). De heer Raaijmakers en mevrouw Sprengers zijn namens de oudergeleding toegetreden, namens de leerlingen Neel van Roessel en namens de personeelsgeleding mevrouw Weesjes. Zij is ook vertegenwoordiger namens het personeel in de overkoepelende pMR van de scholengemeenschap.

8.3. KGC Medezeggenschap

De deelraad van de medezeggenschapsraad vergaderde zeven keer, onder voorzitterschap en secretariaatsvoering van de twee personeelsleden. Bij deze vergaderingen was de rector te gast, om informatie te verstrekken en om te luisteren. Er is gewerkt met een jaarplan en een jaarverslag.

Het toegenomen zelfvertrouwen van de personeelsgeleding vertaalde zich in een regelmatig terugkerend agendapunt op de algemene personeelsbijeenkomsten: naar aanleiding van actuele kwesties, zoals de functiemix, informeerden de personeelsvertegenwoordigers het personeel en daarnaast vroegen zij om een peiling t.b.v. de vraag om instemming bij beleidskwesties (bijvoorbeeld de consequenties van het project 'Beter Vmbo').

Ook de oudergeleding kreeg een steeds duidelijkere stem. Met de rector zijn regelmatig bilaterale besprekingen om grip te krijgen op onderwerpen en om informatie uit te wisselen. De ouderkring is het orgaan van klassenvertegenwoordigende ouders, van wie de oudergeleding zijn legitimatie verkrijgt. Deze ouderkring is zeven keer bijeengekomen.

De leerlingenraad van de vestiging vergaderde eveneens zeven keer per jaar. Er was een redelijke afvaardiging vanuit alle klassen, al ontbrak er wel eens een klas stelselmatig. De leerlingenafvaardiging naar de deelraad van de medezeggenschapsraad is behoorlijk constant, vrijwel steeds gerecruteerd uit de hoogste klassen. Dat eenmaal opgebouwde kennis van dossiers (onderwerpen van medezeggenschap) en vaardigheid in het vergaderen, etc. bij het ingaan van het examentraject snel weer weglekt, is een probleem dat niet opgelost kon worden.

9. Huisvesting

9.1. SVS Huisvesting

In 2009 is de laatste hand gelegd aan de in 2007 ingezette verbouwing en aanbouw van de locatie aan de Socrateslaan. De nieuwe ruimtes worden nog steeds met veel enthousiasme benut. Voor de opvang van nog bestaande ruimtetekorten voor handvaardigheid, lichamelijke opvoeding en toneel werd ook dit jaar ten dele gebruik gemaakt van andere locaties. We maakten hiervoor onder andere gebruik van ruimtes op Hogeschool Helicon en het schoolgebouw aan de Choisyweg. Op deze laatste locatie is naast een toneelruimte nu ook een deel van de klaslokalen in gebruik genomen voor de praktische projecten van de nieuw gestarte praktische stroomklas.

Om de in de huidige en toekomstige extra ruimtebehoefte te kunnen voorzien, hebben we dit jaar, in samenwerking met de op het terrein gevestigde buitenschoolse opvang, intensief gewerkt aan een permanente oplossing. Onderzocht is de mogelijkheid om ofwel een nieuw gebouw te verwezenlijken, dan wel het bestaande gebouw van Hogeschool Helicon over te nemen als deze naar een ander locatie verhuist. Voor dit project is uitvoerig met de gemeente Zeist en diverse andere belanghebbende organisaties overlegd. Het onderzoeks- en ontwikkelingsproces is aan het begin van 2010 nog volop gaande.

In de locatie Tobiasstroom aan de Lorentzlaan is de grootscheepse schilderklus dit jaar voltooid. Het gebouw heeft van binnen een geheel nieuwe kleurstelling gekregen en ook het buitenschilderwerk is grondig aangepakt. Voor een aantal maanden heeft de Tobiasstroom van extra lokalenruimte in het gebouw aan de Choisyweg gebruik moeten maken om de schilders gelegenheid te geven hun werk te doen.

9.2. NC Huisvesting

Door de verminderde instroom is de lokalennood enigszins afgenomen; desalniettemin heeft in de zomer nog een aanpassing plaatsgevonden van de twee handwerklokalen. Deze zijn samengevoegd, waardoor een extra leslokaal is ontstaan.

9.3. KGC Huisvesting

Vanwege de vermindering van het aantal lesgroepen bleek in schooljaar 2009/2010 de noodzaak om het ruimtegebrek aan te pakken grotendeels verdwenen; het is waarschijnlijk dat deze noodzaak terugkeert als het aantal lesgroepen weer op het oude peil is. Nog steeds heeft de vakgroep toneel/drama te weinig spelen- en oefenruimte tot zijn beschikking, wat opgelost is door tijdelijk extra ruimte buiten het schoolgebouw te huren. De toneeluitvoeringen van de 8e klassen konden daarmee weer gewoon geroosterd worden, nadat die vorig schooljaar éénmalig geannuleerd waren.

Er zijn nog steeds te weinig gespreksruimtes. Het reeds gestarte haalbaarheidsonderzoek naar realisatie van (sobere en doelmatige) extra lokalen in de binnenruimte van het perceel is afgerond en wordt achter de hand gehouden voor de toekomst.

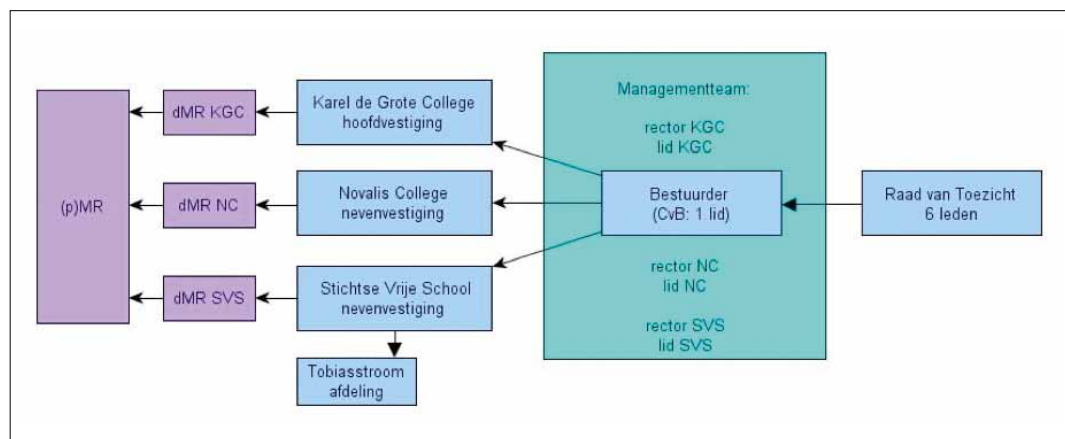
De meerjarenonderhoudsplanung voor het onderhoud van de gebouwen bewijst goede diensten. Enerzijds komt goed in beeld wat de consequenties zijn voor de begroting, zodat bijtijds bijstellingen in de planning kunnen worden doorgevoerd; anderzijds kan de kwaliteit van de gebouwen beter gemonitord worden. De vestiging laat zich hierin bijstaan door het adviesbureau dat de meerjarenonderhoudsplanung opstelde; de keuzes in de planning weerspiegelen het streven om de personele en materiële uitgaven in goede balans te houden.

10. Organisatie

Het bevoegd gezag van de scholengemeenschap is de Stichting Scholengemeenschap voor Voortgezet Vrije Schoolonderwijs gevestigd te Nijmegen. De stichting heeft een Raad van Toezicht van zes leden en een College van Bestuur bestaande uit één bestuurder.

De Raad van Toezicht komt viermaal per jaar bijeen samen met de bestuurder. De raad ziet toe op het functioneren van de bestuurder, adviseert de bestuurder en keurt een aantal besluiten van de bestuurder goed. De raad van toezicht heeft over 2009 verslag gedaan van zijn activiteiten (zie bijlage 7).

De scholengemeenschap omvat drie vestigingen: het Karel de Grote College te Nijmegen, de Stichtse Vrije School te Zeist (met een afdeling leerwegondersteunend onderwijs: de Tobiasstroom) en het Novalis College te Eindhoven, die elk op onderwijskundig gebied vrij zelfstandig opereren. Het gezamenlijke beleid wordt afgestemd in een managementteam dat bestaat uit de drie rectoren van de vestigingen, drie personeelsleden uit elke vestiging en de bestuurder.

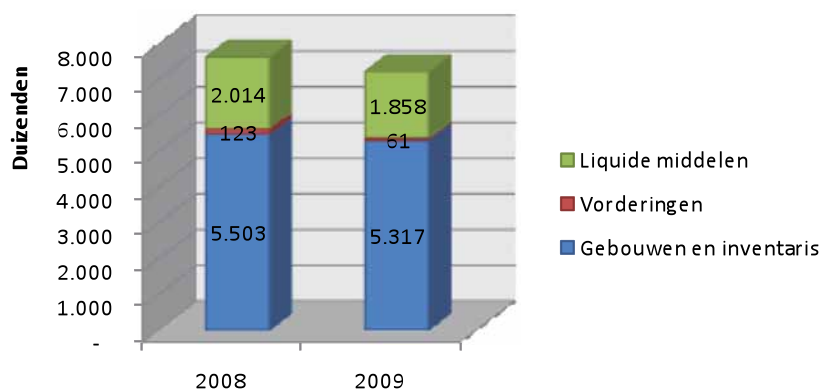

11. Financiën

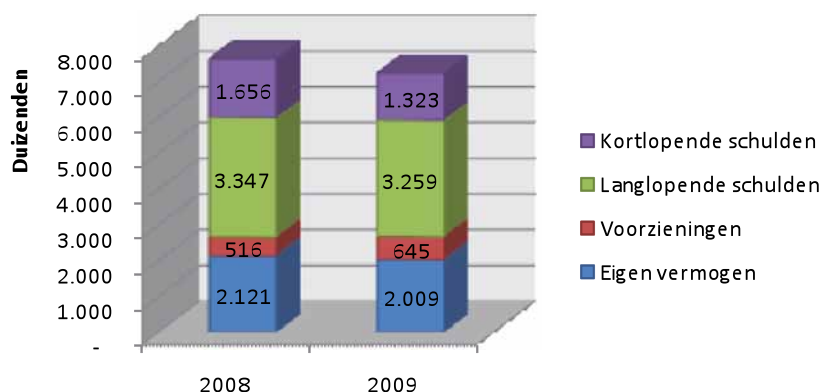
11.1. Samenvatting en analyse jaarrekening 2009

Balans

Activa

Passiva

De **materiële vaste activa** (gebouwen en inventaris) zijn licht gedaald door afschrijvingen.

De **vorderingen** zijn lager door het wegvallen van diverse kleine vorderingen.

De omvang van de **liquide middelen** (het geld op de bank) is gedaald.

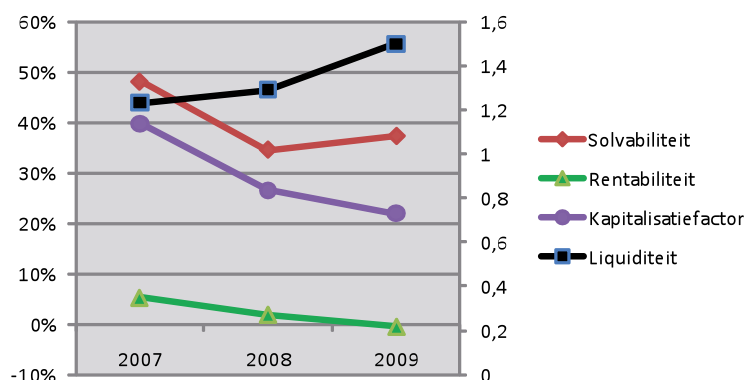
Het **eigen vermogen** is gedaald door het negatieve exploitatieresultaat van 2009.

De **voorzieningen** zijn gegroeid door toename van de voorziening onderhoud gebouwen.

De **langlopende schulden** hebben betrekking op de lening bij de Bank Nederlandse Gemeenten voor financiering van de overname van het gebouw van het Karel de Grote College.

De **kortlopende schulden** zijn gedaald door het wegvallen van een verplichting inzake de gerealiseerde nieuwbouw van de Stichtse Vrije School.

Kengetallen

Alle kengetallen liggen binnen de richtgetallen voor een financieel gezonde school.

Om risico's te kunnen opvangen is een eigen vermogen noodzakelijk. Dat eigen vermogen moet voldoende groot zijn om de risico's op te vangen, maar ook niet veel groter. De risicoparagraaf in de jaarrekening 2009 brengt de risico's in beeld en daarbij is de omvang van het gewenste vermogen berekend. De conclusie is dat de school een reserve van 2,2 miljoen euro nodig heeft. De reserve bedroeg eind 2009 1,6 miljoen euro.

Exploitatie

De exploitatie is nader geanalyseerd in de jaarrekening 2009.

Exploitatieoverzicht	realisatie 2009	begroting 2009	realisatie 2008
Baten			
Rijksbijdragen	11.646.007	10.753.254	10.633.216
Overige overheidsbijdragen	480.005	438.766	435.798
Overige baten	907.808	719.488	707.393
Totaal baten	13.033.820	11.911.508	11.776.407
Lasten			
Personele lasten	10.116.521	9.604.024	9.204.679
Afschrijvingen	422.955	349.336	341.298
Huisvestingslasten	1.057.630	966.295	1.016.516
Overige lasten	1.367.692	856.331	890.629
Totaal lasten	12.964.798	11.775.986	11.453.122
Saldo baten en lasten	69.022	135.522	323.285
Financiële baten en lasten	-139.279	-134.296	-101.859
Resultaat	-70.257	1.226	221.426

11.2. SVS Financiën

Met ingang van schooljaar 2008/2009 is de systematiek van de ouderbijdragen veranderd. De tabel – met richtbedragen gerelateerd aan belastbaar inkomen – is verdwenen en een normbedrag (wenselijk gemiddelde) en een hoger streefbedrag (ter compensatie van minder betalende ouders) zijn daar voor in de plaats gekomen. Voor schooljaar 2009/2010 zijn de materiaalkosten uit de vrijwillige bijdrage gehaald en als verplichte schoolkosten in rekening gebracht. De relevante bedragen worden door de oudergeleding van de medezeggenschapsraad vastgesteld. In 2009 hebben de ouders van SVS €270.000 aan ouderbijdragen (inclusief verplichte bijdragen) geschonken (gemiddeld €433 per leerling).

Op de Tobiasstroom zijn in 2009 vrijwillige ouderbijdragen van in totaal €18.000 geschonken (gemiddeld €272 per leerling).

11.3. NC Financiën

In het 2009 hebben we voor gemiddeld 410 leerlingen een bedrag aan ouderbijdragen ontvangen van €152.000 (gemiddeld €378 per leerling). Van dit bedrag is €15.000 betaald voor lesmaterialen; de rest €137.000 zijn vrijwillige ouderbijdragen. In het schooljaar 2008/2009 heeft 8% van de leerlingen de verplichte bijdrage van €40 voor lesmaterialen niet betaald.

Voor het schooljaar 2009/2010 ontvangt de school een bedrag van €127.000 in de lumpsum en stelt dan de schoolboeken gratis aan de leerlingen ter beschikking. Het is voor de school van belang om te kijken hoe de kosten van de boekenpakketten zich verhouden tot deze inkomsten.

In het afgelopen schooljaar hebben we voor klas 7 t/m 10 werkweken georganiseerd. De mentoren van de klassen hebben het proces aangestuurd en zij hebben ook voor het innen van de daarbij horende gelden gezorgd. Voor klassen 7 en 8 waren de kosten €85, voor klas 9 €100 en voor klas 10 €70 per leerling. Klas 11 h/v is op cultuurreis geweest en de leerlingen hebben hiervoor met allerlei acties gespaard. De ouders hebben een bedrag van maximaal € 350 betaald..

11.4. KGC Financiën

Vorig schooljaar heeft KGC gemiddeld €280 per leerling aan vrijwillige ouderbijdrage ontvangen; dat is bijna €100 minder dan vorig jaar. In overleg met de oudergeleding van de deelraad heeft de vestiging een nieuwe regeling ouderbijdrage ontworpen, waarin duidelijk gemaakt wordt voor welke activiteiten deze gelden worden ingezet. Daarmee werd beoogd dat de ouders vanuit hun motivatie voor het vrijeschoolonderwijs de noodzaak van een zeker volume aan bijdragen ondersteunen. Dat is (nog) niet succesvol geweest; de vestiging gaat met de ouders op zoek naar de achtergronden van deze teruggang in bijdragen.

De vestiging heeft met verhoogde inspanning gewerkt aan het in beeld brengen van het 'extra' van de school: goede voorlichting op ouderavonden, aansprekende pr-activiteiten in en rond de school, etc. om daarmee de vraag om ouderbijdragen van een expliciete grondslag te voorzien.

In het schooljaar 2009/2010 diende de vestiging voor het laatste jaar het schoolboekencontract met Van Dijk uit. Het geld dat de school ontving om de boeken te bekostigen, is rechtstreeks daaraan besteed.

Inmiddels heeft de vestiging (ook voor de zusterscholen in Zeist en Eindhoven) deelgenomen aan overleg met de meeste andere scholen in en rond Nijmegen voor de Europese aanbesteding van de aanschaf van de schoolboeken. Dit overleg heeft een nieuwe leverancier opgeleverd, nl. Iddink. De verspreiding, het beheer van de voorraad, de controle op de staat van de boeken, ofwel de totale facilitaire dienstverlening rond de schoolboeken, gaat Osinga de Jong uitvoeren. In overleg met de ouders komt een regeling tot stand om eventuele schade aan de boeken te vergoeden.

De gemiddelde pakketprijs was in schooljaar 2009/2010 €312 per leerjaar per leerling. Deze prijs was wat hoger dan vorig jaar, voornamelijk vanwege de aanschaf van nieuwe schoolboeken voor de vernieuwde tweede fase havo/vwo.

We gaan –nu aanbesteding van de aanschaf en overleg over de dienstverlening zijn afgerond– onderzoeken hoe we kunnen sturen op het gebruik van schoolboeken, in relatie tot de kwaliteit van het onderwijs en een doelmatige besteding van middelen.

Net als voorgaande jaren heeft de vestiging in de schoolgids een overzicht gegeven van de extra kosten voor werkweken en excursies. De extra kosten kunnen voor sommige ouders een probleem vormen, dat echter het meedoen aan de activiteiten niet in de weg mag staan. Daarvoor onderhouden ouders al vele jaren het Sociaal Fonds, dat ieder jaar opnieuw gevuld wordt met een deel van de ouderbijdragen en waarop ouders een beroep kunnen doen. Dat fonds kende in schooljaar 2009/2010 een batig saldo, dat in de ouderkring verantwoord is. De beheerders van het Sociaal Fonds hebben aan de ouderkring gevraagd om akkoord te gaan met het voorlopige behoud van dat saldo en dat niet meteen te verrekenen met de schoolbijdrage aan het fonds. Deze vraag komt voort uit de verwachting dat het batige saldo éénmalig is.

Stukje bij beetje gaan de verschillende vakgroepen een meerjareninvesteringsplan indienen voor hun vakinventaris. Het gaat daarbij om uitgaven, die over meerdere jaren worden afgeschreven. Ook dit plan beoogt de consequenties voor de begroting beter in beeld te brengen en tegelijkertijd een bewustzijn te creëren voor het beslag dat materiële kosten op de begroting leggen.

In deze plannen wordt meegenomen dat de vestiging steeds meer behoefte krijgt aan extra computerruimten: voor de mediatheek, voor studieuren, voor inzet tijdens lessen, etc. De vestiging onderzoekt hoe aan deze behoefte kan worden voldaan.

De vestiging probeerde –net als voorgaande jaren– extra inkomsten te genereren door de gebouwen ter beschikking te stellen aan derden (buiten de onderwijstijden, bijvoorbeeld bij sportevenementen als de Vierdaagse en de Zevenheuvelenloop). Deze pogingen vragen gelukkig geen grote extra inspanning; de verworven inkomsten worden ingezet om het gebouw aantrekkelijker te maken.

Bijlage 1

Strategisch beleidsplan

Waar staan we voor?

“Men dient niet te vragen: ‘wat moet de mens weten en kennen voor de bestaande sociale orde? Maar: wat is in de mens in aanleg aanwezig en wat kan in hem ontwikkeld worden? Dan zal het mogelijk zijn de sociale orde steeds nieuwe krachten toe te voeren uit de opgroeiende generatie. Dan zal altijd datgene in die orde leven wat de tot haar toetredende volledige mensen ervan maken; daarentegen zal niet van de opgroeiende generatie gemaakt worden wat de bestaande sociale organisatie ervan wil maken.”

Rudolf Steiner

De inspiratie van ons vrijeschoolonderwijs vindt zijn oorsprong in inzichten van de grondlegger van de antroposofie, Rudolf Steiner, die we in de dagelijkse ontmoeting met onze leerlingen, met de samenleving en met andere inspiratiebronnen voortdurend willen toetsen en verder ontwikkelen. Tegelijk kent onze pedagogie een onvervreemdbare kern: de gedachte dat iedere mens zijn eigen unieke levensweg gaat en dat hij zich daarbij laat leiden door allerlei motieven, vaak zonder zich daarvan bewust te zijn. Ons onderwijs wil de opgroeiende mens helpen om deze motieven te verhelderen en te ontwikkelen. Alleen wanneer ons onderwijs volop aandacht besteedt aan de onderlinge samenhang tussen materiële, ideële en sociale motieven (de eigen idealen, het innerlijke richtingsgevoel, de behoefte ‘ertoe te doen’ en voor anderen iets te betekenen, etc.) zal de leerling met enthousiasme aan de slag gaan. Dan worden in de leerling voornemens voor de toekomstige samenleving gewekt.

- Aan ons vrijeschoolonderwijs ligt een spirituele visie op de menselijke ontwikkeling ten grondslag. Deze ontwikkeling stopt niet bij het afronden van het onderwijs, al wordt daar wel de basis gelegd voor ‘een leven lang leren’. De ontwikkeling van opgroeiende mensen verloopt volgens min of meer universele lijnen of leeftijdsfasen. Dit inzicht en de vermogens van de leerling geven vorm en inhoud aan het onderwijs.
- Het is essentieel en kenmerkend dat ons vrijeschoolonderwijs en de onderwijsgeveden zich voortdurend ontwikkelen, in wetenschappelijke, spirituele en kunstzinnige zin. Iemand iets leren betekent dat je jezelf lerend opstelt.
- Onderwijs is niet alleen een onderwijskundig-didactisch systeem, maar ook een gebied van de opvoedkunde. Deze opvoedkunde is evenzeer een opvoedkunst; de kunstzinnigheid daarvan kan in alle (school) vakken en in de dagelijkse ontmoeting met de leerlingen beoefend worden.
- Onderwijs vindt plaats in een omgeving die open staat naar de samenleving en die voor alle deelnemers aan de onderwijsgemeenschap veilig is, in de ruimste zin van het woord. Dat vereist een klimaat van wederzijdse aandacht en waardering van ieders kwaliteiten en tekortkomingen.
- Wij willen dat onze leerlingen een toenemend helder en veelomvattend beeld krijgen van hun eigenheid, hun voornemens en hun kwaliteiten.
- Wij willen onze leerlingen primair als ‘gehele mensen’ aanspreken: op hun denken, hun gevoel en hun wil. De bijbehorende ‘ideale’ onderwijsinhoud laat zich samenstellen uit wetenschap, spiritualiteit en kunst; uit cognitieve, emotionele en sociale elementen. Dit betekent, dat ons onderwijs niet alléén voorbereidt op een examen.
- Wij willen dat onze leerlingen zich vanuit het schoolklimaat voldoende kunnen toerusten om kennis, vaardigheden en competenties op te doen, waarmee zij zich een bij hen passende, zelfbewuste en verantwoordelijke plaats in de samenleving kunnen verwerven. Daarbij zijn ‘zelfstandigheid’ en ‘sociale verantwoordelijkheid’ belangrijke speerpunten.
- Wij willen onze leerlingen aanmoedigen tot een genuanceerd oordeelsvermogen, op basis waarvan zij tot innerlijk vrij en zelfstandig handelen kunnen geraken.
- Wij willen ons onderwijs ondersteunen met een personeelsbeleid, dat enerzijds aandacht besteedt aan persoonlijke ontwikkelingswensen, die in relatie staan tot onze visie en die onze opvoedkunst bevorderen, en anderzijds aan een werkomgeving, waarin individuele impulsen en gemeenschapsvorming tot ontplooiing kunnen komen

Doelstellingen (Waar gaan we voor?)

Onderwijs

- De school biedt op een kunstzinnige wijze leeftijdsgericht onderwijs aan waaraan leerlingen zich breed kunnen ontwikkelen: onderwijs als opvoedkunst.
- Vanuit de spirituele visie dat ieder mens een uniek geestelijk wezen is, stimuleert de school de leerling om zijn/haar eigenheid zichtbaar te maken.
- De school bevordert dat leerlingen actief en in samenwerking met andere leerlingen leren.
- De school speelt in op verschillen tussen leerlingen: onderwijs op niveau en op maat.
- De school richt een adequate zorgstructuur in.
- De school ziet de ouders als partners in de opvoeding.

Organisatie

- De school vormt een professionele organisatie.
- De school heeft een heldere organisatiestructuur, waarin de mensen vanuit eigen verantwoordelijkheid hun werk vormgeven.
- Het (onderwijs)personeel geeft zelf richting aan het onderwijskundig beleid.

Profiel

- De school treedt actief naar buiten.
- De school draagt bij aan de oplossing van maatschappelijke problemen.
- De vestigingen nemen in het plaatselijke onderwijsveld een herkenbare positie in.
- De school maakt in haar activiteiten en resultaten aan haar omgeving duidelijk dat vrijeschool een sterk merk is.

Personeel

- De personeelsleden werken als professionals.
- De personeelsleden maken gezamenlijk studie van het spirituele mensbeeld.
- De school stimuleert de personeelsleden om zich voortdurend te ontwikkelen.
- Het bestuur staat voor goed werkgeverschap en handelt daarnaar.
- De school heeft een zorgvuldig arbobeleid.
- De vestigingen besteden aandacht aan een goede werving en selectie.

Huisvesting

- De vestigingen verzorgen onderwijs in goed onderhouden gebouwen, waarin de kunstzinnige pedagogie zichtbaar is.
- De vestigingen hebben zichtbaar zorg voor het milieu.

Financiën

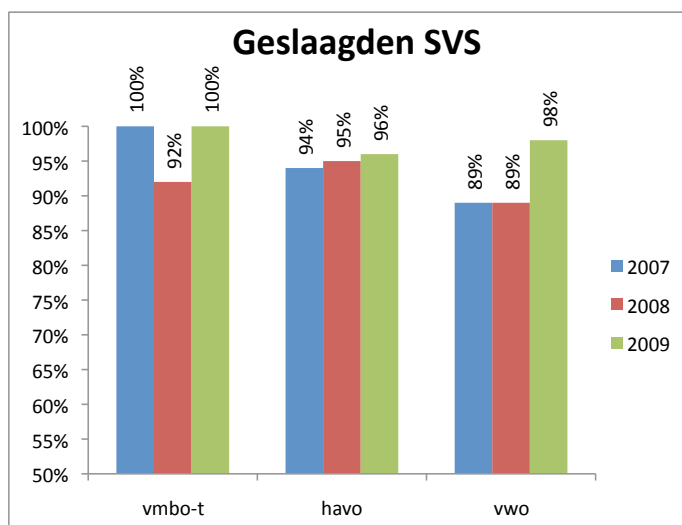
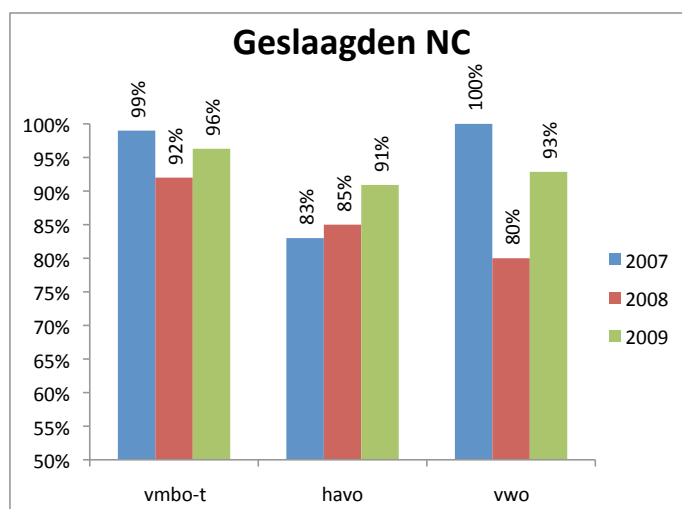
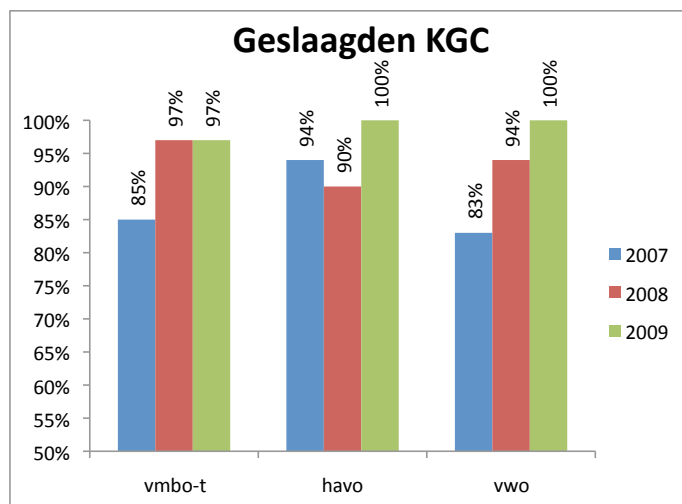
- De vestigingen hebben binnen de bestuurlijke kaders een zelfstandige financiële positie.
- Bepaalde onderdelen van het personeelbudget komen voor gezamenlijke rekening (solidariteit).
- Er is een duidelijke verantwoording van de geldstromen binnen de scholengemeenschap, waaronder de zorggelden en de ouderbijdragen.

Bijlage 2

Leerlingen per leerjaar en opleiding

	Stichtse Vrije School			SVS Tobiasstroom			Novalis College			Karel de Grote College		
	07/08	08/09	09/10	07/08	08/09	09/10	06/07	07/08	09/10	06/07	07/08	09/10
Lj1	124	90	127	3			81	73	62	134	112	91
Lj2	108	119	87		4	1	76	76	75	115	125	112
Lj3				1	2							
Lj3 vmbo-t						5	8	26	18	48	77	86
Lj3 havo/vwo	85	104	119				67	73	82	62	32	37
Lj4 vmbo-t	37	16	21	1	3	2	24	19	22	54	67	73
Lj4 havo	79	76	89				24	25	17	29	38	41
Lj4 vwo	91	81	67				16	18	28	46	39	30
Lj5 havo	38	46	40				27	22	20	31	30	39
Lj5 vwo	23	37	48				19	16	14	42	34	33
Lj6 vwo	35	23	37				10	14	14	33	38	30
Lj1 lwoo			1	10	14	13	4	15	12	9	17	14
Lj2 lwoo				15	11	14	13	10	18	5	11	16
Lj3 lwoo				14	13	11	8	6	7	15	9	9
Lj4 lwoo	2			17	18	22	1	4	2	13	14	9
Lj1 integratieklas							2	1	3			
Lj2 integratieklas							3	2	1			
Lj3 integratieklas							7	3	2			
Lj4 integratieklas								6	6			
vavo	11	12	2				3			2	2	6
vavo+	4		6				2	1		6	6	
elders/eigenwijs										3	5	4
Totaal	637	604	644	61	65	68	390	414	404	647	656	630

Bijlage 3 Examenresultaten

Bijlage 4 Opbrengstenkaarten inspectie 2009

Bron: www.onderwijsinspectie.nl

Regionale Vrije School voor Voortgezet Karel de Grote College Onderwijs Nijmegen		Wilhelminasingel 13-15 6524 AJ Nijmegen			
LWOO, VMBO, HAVO, VWO 1732 leerlingen	624 leerlingen, waarvan: - 37% in de eerste twee leerjaren - 20% VMBO in leerjaar 3 en 4 - 22% HAVO in leerjaar 3 - 6 - 21% VWO in leerjaar 3 - 6	122 leerlingen VMBO in leerjaar 3 en 4 (incl. 18 leerlingen LWOO), waarvan: - 100% theoretische leerweg			
3 vestigingen					
ONDERBOUW					
% leerlingen dat in leerjaar 1 onderwijs volgt in één onderwijssoort	13% VMBO (g)t				
% leerlingen dat in leerjaar 1 onderwijs volgt in meerdere onderwijssoorten	87% VMBO (g)t/HAVO/VWO				
Rendement onderbouw					
	VMBO b	VMBO k	VMBO (g)t	HAVO	VWO
Adviesstructuur na 2 ^e leerjaar			vmbo k- 9%	vmbo (g)t- 20%	havo- 21%
			vmbo k(g)t 33%	vmbo (g)t/havo 24%	havo/vwo 39%
			vmbo (g)t 27%	havo 27%	vwo 39%
			vmbo (g)t/havo 0%	havo/vwo 20%	
			havo+ 30%	vwo 8%	
% leerlingen in leerjaar 3 zonder zittenblijven			97%	100%	100%
BOVENBOUW				HAVO	VWO
Van 3 ^e leerjaar naar diploma zonder zittenblijven					75%
Gemiddeld cijfer centraal examen 2009					
Alle vakken				6,7	6,5
Nederlands				6,9	6,9
Engels, Frans en Duits				7,0	6,6
Aardrijkskunde en geschiedenis				7,0	6,3
Economische vakken				6,6	
Wis-, natuur-, scheikunde en biologie				6,4	6,1
Latijn en Grieks					
Deelname examen 2009 per profiel				HAVO	VWO
Cultuur en maatschappij				37%	37%
Economie en maatschappij				33%	21%
Natuur en gezondheid				7%	30%
Natuur en techniek				23%	12%

Regionale Vrije School voor Voortgezet Onderwijs Nijmegen SVVS Novalis College Sterrenlaan 16 5631 KA Eindhoven					
LWOOD, VMBO, HAVO, VWO 1732 leerlingen 3 vestigingen	405 leerlingen, waarvan: - 42% in de eerste twee leerjaren - 14% VMBO in leerjaar 3 en 4 - 9% HAVO in leerjaar 3 - 5 - 14% VWO in leerjaar 3 - 6 - 20% in gemengd leerjaar 3	57 leerlingen VMBO in leerjaar 3 en 4 (incl. 9 leerlingen LWOOD), waarvan: - 100% theoretische leerweg	De onderbouwgegevens in de kolom HAVO betreffen leerlingen die in het derde leerjaar HAVO/VWO-onderwijs volgen.		
ONDERBOUW					
% leerlingen dat in leerjaar 1 onderwijs volgt in één onderwijssoort	0%				
% leerlingen dat in leerjaar 1 onderwijs volgt in meerdere onderwijssoorten	100% VMBO (g)t/HAVO/VWO				
Rendement onderbouw	● ○ ○ ○ ○ ● vergelijkingsgroep: VMBO (g)t/HAVO/VWO				
	VMBO b	VMBO k	VMBO (g)t	HAVO	VWO
Adviesstructuur na 2 ^e leerjaar			vmbo k- 33%	vmbo (g)t- 40%	
			vmbo k(g)t 17%	vmbo (g)t/havo 4%	
			vmbo (g)t 33%	havo 21%	
			vmbo (g)t/havo 0%	havo/vwo 8%	
			havo+ 17%	vwo 28%	
% leerlingen in leerjaar 3 zonder zittenblijven			90%	100%	
BOVENBOUW					
	VMBO b	VMBO k	VMBO (g)t	HAVO	VWO
Van 3 ^e leerjaar naar diploma zonder zittenblijven				66%	42%
				○ ○ ● ○ ○	● ○ ● ○ ○
Gemiddeld cijfer centraal examen 2009 Alle vakken				6,2	6,1
				○ ○ ● ○ ○	○ ● ● ○ ○
Nederlands				6,0	6,6
				○ ○ ● ○ ○	○ ○ ● ○ ○
Engels, Frans en Duits				6,3	5,7
				○ ○ ● ○ ○	● ○ ● ○ ○
Aardrijkskunde en geschiedenis				6,2	5,3
				○ ○ ● ○ ○	● ○ ● ○ ○
Economische vakken				6,4	
				○ ○ ● ○ ○	
Wis-, natuur-, scheikunde en biologie				5,8	6,3
				● ○ ● ○ ○	○ ○ ● ○ ○
Latijn en Grieks					
				HAVO	VWO
Deelname examen 2009 per profiel					
Cultuur en maatschappij				36%	14%
Economie en maatschappij				41%	29%
Natuur en gezondheid				16%	57%
Natuur en techniek				7%	

Regionale Vrije School voor Voortgezet Onderwijs Nijmegen		Stichtse Vrije School Zeist Soerateslaan 24 3707 GL Zeist			
LWOO, VMBO, HAVO, VWO 1732 leerlingen 3 vestigingen	703 leerlingen, waarvan: - 35% in de eerste twee leerjaren - 8% VMBO in leerjaar 3 en 4 - 18% HAVO in leerjaar 3 - 5 - 22% VWO in leerjaar 3 - 6 - 17% in gemengd leerjaar 3	59 leerlingen VMBO in leerjaar 3 en 4 (incl. 32 leerlingen LWOO), waarvan: - 100% theoretische leerweg			
De onderbouwgegevens in de kolom HAVO betreffen leerlingen die in het derde leerjaar HAVO/VWO-onderwijs volgen.					
ONDERBOUW					
% leerlingen dat in leerjaar 1 onderwijs volgt in één onderwijssoort	10% VMBO (g)t				
% leerlingen dat in leerjaar 1 onderwijs volgt in meerdere onderwijssoorten	90% VMBO (g)t/HAVO/VWO				
Rendement onderbouw	☐ ☐ ☐ ☒ vergelijkingsgroep: VMBO (g)t/HAVO/VWO				
	VMBO b	VMBO k	VMBO (g)t	HAVO	VWO
Adviesstructuur na 2 ^e leerjaar			vmbo k- 67%	vmbo (g)t- 17%	
			vmbo k(g)t 13%	vmbo (g)t/havo 17%	
			vmbo (g)t 20%	havo 14%	
			vmbo (g)t/havo 0%	havo/vwo 21%	
			havo+ 0%	vwo 31%	
% leerlingen in leerjaar 3 zonder zittenblijven			100%	100%	
BOVENBOUW					
Van 3 ^e leerjaar naar diploma zonder zittenblijven				58%	62%
				☐ ☐ ☒ ☐ ☐	☐ ☐ ☒ ☐ ☐
Gemiddeld cijfer centraal examen 2009					
Alle vakken				6,6	7,0
				☐ ☐ ☒ ☐ ☐	☐ ☐ ☒ ☐ ☐
Nederlands				6,4	7,2
				☐ ☐ ☒ ☐ ☐	☐ ☐ ☒ ☐ ☐
Engels, Frans en Duits				6,5	6,7
				☐ ☐ ☒ ☐ ☐	☐ ☐ ☒ ☐ ☐
Aardrijkskunde en geschiedenis				6,8	7,0
				☐ ☐ ☒ ☐ ☐	☐ ☐ ☒ ☐ ☐
Economische vakken				6,6	
				☐ ☐ ☒ ☐ ☐	
Wis-, natuur-, scheikunde en biologie				6,7	7,0
				☐ ☐ ☒ ☐ ☐	☐ ☐ ☒ ☐ ☐
Latijn en Grieks					
				HAVO	VWO
Deelname examen 2009 per profiel					
Cultuur en maatschappij				50%	30%
Economie en maatschappij				24%	13%
Natuur en gezondheid				7%	30%
Natuur en techniek				20%	26%

Bijlage 5

Gegevens personeel

Weergegeven zijn het aantal vrouwen en mannen in dienst en het aantal voltijdsbanen (fte).

Personeelsleden op 1 januari 2010 exclusief vervangers	leraren			oop			directie			totaal	
	m	v	fte	m	v	fte	m	v	fte	aantal	fte
Stichtse Vrije School	30	36	42,5	5	12	8,8	2		2,0	85	53,3
SVS afdeling Tobiasstroom	4	3	6,53	2	5	1,7	2		1,37	16	9,6
Novalis College	21	29	30,3	5	15	8,3		1	1,0	71	39,6
Karel de Grote College	26	38	44,9	9	18	2,8	2	1	2,0	94	49,7
Concern				1	1	1,8	1		0,8	3	2,6
Totaal	81	106	124	21	50	21,6	7	2	7,17	266	152

Bijlage 6

Gegevens scholengemeenschap en vestigingen

Scholengemeenschap voor Voortgezet Vrije Schoolonderwijs

Wilhelminasingel 15, 6524 AJ Nijmegen

College van Bestuur: de heer F. Ebskamp

Raad van Toezicht: de heer Th. Akkermans (voorzitter), mevrouw A. Cuijpers, heer B. Dirrix, de heer H.Jansen, de heer R.Lucieer, de heer K. van der Haak.

Stichtse Vrije School

Socrateslaan 24, 3707 GL Zeist

Rector: de heer G. Roeters van Lennep

Stichtse Vrije School afdeling Tobiasstroom

Prof. Lorentzlaan 16, 3707 CC Zeist

Directeur: de heer J. Waardenburg

Novalis College

Sterrenlaan 16, 5631 KA Eindhoven

Rector: mevrouw M. Beijer

Karel de Grote College

Wilhelminasingel 15, 6524 AJ Nijmegen

Rector: de heer P. van Pinxteren

Bijlage 7

Jaarverslag raad van toezicht over 2009

Vergaderingen

In 2009 heeft de raad vier keer vergaderd, telkens op locatie bij één van de vestigingen in Zeist, Eindhoven en Nijmegen. Daarbij waren, behalve de bestuurder, ook de rector en het MT-lid pedagogiek van de betreffende school aanwezig.

Twee maal werden deze bijeenkomsten ingeleid met een bijdrage van de leiding van ontvangende school. KGC presenteerde de aanzet naar een nieuwe beleidsstructuur, NC belichtte onder andere de werving van nieuwe leerlingen en de begeleiding van leerkrachten. Met de bestuurder werd onder meer gesproken over: functiemix en entreerecht, voornemens tot ver- en nieuwbouw bij SVS en KGC, schoolplan 2009-2012, contacten met de Inspectie, ziekteverzuimbeleid, kwaliteitszorg, scholing personeel.

Evaluatie

In een evaluatievergadering heeft de raad haar functioneren tegen het licht gehouden. Besloten is tot voortzetting van het aannamebeleid van nieuwe leden: selecteren – naast betrokkenheid – op competenties en bestuurlijke ervaring en daartoe een profielschets te hanteren.

De uitoefening van het toezicht wordt nadrukkelijker gekoppeld aan de expertise en ervaring van de afzonderlijke leden. Een vorm van portefeuillebeheer kan de kwaliteit van het toezicht verhogen.

Van twee leden is afscheid genomen: Annemarie Sijens en Lon Buijsen. De sollicitatieprocedure om de vacatures te vullen is afgesloten met het verzoek aan twee kandidaten om toe te treden tot de raad. Beiden hebben dat verzoek gehonoreerd.

Per 1 januari 2010 bestaat de Raad uit de volgende leden:

Theo Akkermans (voorzitter), Ans Cuijpers, Bert Dirrix, Koos van der Haak, Huub Jansen en Ray Lucieer.

Werkgeverschap

De voorzitter van de raad heeft conform de procedure “voortgangsgesprek bestuurder” samen met een van de rectoren het voortgangsgesprek met de bestuurder gevoerd in januari 2009. Het gebruikelijke tussentijdse voortgangsgesprek met bestuurder en voorzitter is gehouden in juni 2009.

Goedkeuring

De raad heeft begroting, jaarrekening en financieel jaarverslag goedgekeurd.

Bijlage 8

Verklarende woordenlijst

Bio	Wet Beroepen In het Onderwijs
Bovenbouw	Leerjaar 4 t/m 6 havo en vwo.
Ce	Centraal examen
CPS	CPS onderwijsontwikkeling en advies: landelijke adviesorganisatie voor onderwijs
dMR	Deelraad van de MedezeggenschapsRaad
havo	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
ivo	Individueel Voortgezet Onderwijs
KAD	Ivo-kad-project: kwaliteit, afsluiting, doorstroming
KGC	Karel de Grote College
klas 7, 8, ...12	Leerjaar 1, 2, ...6.
lgf	Leerling Gebonden Financiering
lwoo	LeerWeg Ondersteunend Onderwijs
mbo	Middelbaar Beroeps Onderwijs
middenbouw	Leerjaar 1 en 2 (klas 7 en 8)
MR	Medezeggenschapsraad
NC	Novalis College
NIVOZ	Nederlands Instituut voor onderwijs en opvoedingszaken
onderbouw	Vrijeschool basisonderwijs
pMR	Personeelsgeleding van de MedezeggenschapsRaad
PTA	Programma van Toetsing en Afsluiting
REC	Regionaal Expertise Centrum
ROC	Regionaal Opleidings Centrum
sbo	Speciaal basisonderwijs
se	Schoolexamen
SG	Scholengemeenschap voor Voortgezet Vrije Schoolonderwijs
SVS	Stichtse Vrije School
vmbo-t	Vorbereidend Middelbaar Beroeps Onderwijs - Theoretische leerweg
vwo	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs